

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és retáció nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Első Hétletét Ár: Évente 240, félre 120, negyedévre 60, havonta 20 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Kib. -: Egyen szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. (Bucurestiben 50 banj felár.) Iratások tarifa szerint. -

XLVII. éviolyam, 243. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Kedd, 1932. október 18

Lemondott a kormány

Az uralkodó hétfőn délután elfogadta a Vaida-kabinet lemondását -- A parasztpárti politikusok tették lehetlenné a válság likvidálását

Maniu Gyulát ajánlotta Mihalache a királynak

A Vaida-kabinet pénteken ajánlotta fel az uralkodónak lemondását és a király hétfőn délután elfogadta azt. Ami eközben történt, az a pártok, világnézetek politikai koncepciók elkésereedett túsója volt a legmagasabb politika kulisszái között, ahonnan csupán a csatazaj hallatszott ki hal- kan, míg végül győztesként -- az okiráltsági parasztpárt lépett ki a színpadra. A Mihalache--Titulescu--Junian-triász győzött újra az erélyiek felett.

Amidőn e sorokat írjuk, még nem tisztázódott a helyzet. Kormánykörökben ugyan még tartja magát a hír egy Maniu-kabinetéről, de a sejtelmes háttérből mindegyre élesebben egy okiráltsági többségi kabinet kontúriai bontakoznak ki, amelynek gerince a Mironescu--Titulescu--Mihalache--Madgearu Mirtó-kombináció. Az erélyi politikusok újra elvesztették a csatát az okiráltságiakkal szemben, akik ragaszkodnak elvűkhöz, hogy egy kis tartomány politikusa nem kormányozhatják az egész országot. A helyzet még koraérett és az új kabinet válsága napokig elhúzódhat. Jelentéseinket egyébként az alábbiakban adjuk:

A lemondás elfogadását megelőző események

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: A király születésnapja alkalmával lefolytatott ünnepek miatt a válság vasárnap nem fejeződhetett be, de a vasárnapi hangulatból és az ekkor lefolytatott tanácskozásokból kétséget kizáróan sejteni lehetett, hogy a Vaida-kormány lemondása hétfőn bekövetkezik. Vasárnap délután négy órára a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsát váratlanul összehívták. Az elnöki tanács a Careiman-szállóban tartotta meg ülését és azon Maniu Gyula elnökölt. Rajta kívül jelen volt Vaida, Mihalache, Mironescu, Mirto, Pop C. István, Popovici Mihály, Madgearu és Lugojeanu. Az elnöki tanács ülésén megbeszéltek a bel- és külpolitikai helyzetet és annak a Titulescu-üggyel való kapcsolatát. A vita feltűnően hosszúra nyúlt.

Az értekezleten Mihalache úgy nyilatkozott, hogy a külpolitikai kérdésekben Titulescunak igaza van. Vaida Sándor ezzel szemben továbbra is intranzigens maradt. Maniu azt hangsúlyozta, hogy a Titulescu-ügynek nem szabad olyan nagy fontosságot tulajdonítani és azt nem is volna szabad ennyire elhúzni. A nemzeti-parasztpárt vezére szerint ez csak a kormány és Titulescu ügye és nem tartozik a nyilvánosság elé.

A belügyminiszter kilép a kormányból

Éjjel három órakor a Curentul azt a feltűnéstkelítő híradást közölte, hogy Mihalache lemondott.

Azok, akik ősmerték a körülményeket, egyáltalán nem tartották lehetetlennek ezt a híradást, amely később valóban is bizonyult. A belügyminiszter lemondása természetesen csak siettetette a válság kifejlését. Mihalache ezzel a cselekedetével azt akarta dokumetálni, hogy teljesen Titulescuhoz csatlakozott.

Tegnap este Vaida hosszasan tanácskozott a kormány erélyi tagjaival, akik arról biztosították a miniszterelnököt, hogy kitartanak mellette. Este Dumitrescu, a király magántitkára kereste fel Vaidát és hosszasan tanácskozott vele.

Érdekes megemlíteni, hogy a liberális-párt vasárnap délelőtt ugyancsak elnöki tanácsulást

tartott, amelyen Duca foglalkozott a politikai helyzettel és azt hangsúlyozta, hogy most már nemcsak a belpolitikában, de magában a kormányban is teljes a káosz. Résen kell lenni, türelemmel kell várni, mert ez a helyzet a liberálisok számára érik. Ugyanilyen értelemben beszélt Brătianu Dinu is.

Ma délelőtti a kormány tagjai ebéden jelentek meg a királynál, míg délután négy órakor az uralkodó Vaidát fogadta audiencián. Ezen a kihallgatáson döntő jelentőségű események játszódtak le. Vaida miniszterelnök a király kastélyából való távoztában kijelentette az újságíróknak, hogy

A kormány lemondása után Mihalache belügyminiszter jelent meg kihallgatáson a király előtt. Ez a kihallgatás még a kormány lemondása előtt volt megállapítva és bár nem volt összefüggésben a lemondással, az uralkodó, mint Mihalache távozása alkalmával az újságíróknak kijelentette, megkérdezte az ő véleményét is a helyzetről és Mihalache az egyetlen lehetséges megoldásként Maniu megbízatását ajánlotta. Maniu holnap reggelre kéri a királyt. Maniu első kihallgatásától általában még nem várnak eredményt és a válság megoldása legközelebb csak holnap délutánra várható.

„Jugoszlávia agonizál!”

Macek, a horvátok vezére, feltűnéstkelítő nyilatkozatot tett a „Manchester Guardian“-ban -- Megteltek újra Jugoszlávia börtönei

Zágrábból jelentik: A horvát felkelésnek eredményeképpen a rendőrség fogdáijában többszáz ismert horvát politikus ül. A forrongás főszéke Likamegye, itt 152 letartóztatás történt. A venedici hegyekben is elharapódzott már a lázadás.

Macek ismert horvát vezér, a Manchester Guardian munkatársának érdekes nyilatkozatot tett. Az újságíró megkérdezte, hogy nem szélesítik ki a horvát mozgalmat? Macek így válaszolt:

„Nincs értelme, hogy az ember megölje a gazdag nagybácsit, akitől örökölni fog, amikor megvárhatja természetes halálát. Jugoszlávia agonizál, halála minden pillanatban bekövetkezik.”

Hírek szerint Dalmáciában internálták Trumbics exminisztert. A Manchester

ma megismételte lemondását, amit már pénteken Ofelsége elé terjesztett és a király ma elfogadta azt.

Maniu, vagy Titulescu?

Politikai körökben egy Maniu-kormány valószínűségéről beszélnek. Vaida lemondása volt ezek szerint az a megoldás, amellyel a Titulescu-affért elintézhették minden presztizs-sérelem nélkül. Ha Maniu veszi át a kormány vezetését, úgy Titulescu bizonyára rendelkezésére fog állani és ez esetben akár a külügyi tárcát is vállalja, bár szó van arról is, hogy Mironescu lenne a külügyminiszter és az esetben Titulescu esetleg a pénzügyi tárcát kapja. Ez mind csak kombináció. Egyelőre több-kevesebb valószínűséggel az a hír is kering, hogy Titulescu alakít kormányt a nemzeti-parasztpárt és az erélyiek egy részére támaszkodva. A királyi kihallgatásokra vonatkozólag az az intézkedés történt egyelőre, hogy a parlamenti szokás szerint meghívták az országgyűlés két elnökét, Pop C. István dr. kamarai elnököt és Costachescu szenátusi elnököt, valamint Maniu Gyulát, mint a többségi párt elnökét.

Az egyik lap szerint a kormány részére ma távirat érkezett Vaida miniszterelnökhöz, Herriot francia miniszterelnöktől, aki közölte, hogy minden támogatást meg ad Romániának az oroszokkal való megneemtámadási egyezmény megkötésére és kijelentette, hogy Franciaország addig nem írja alá a hasonló egyezményt, amíg Románia részéről meg nem történik az aláírás.

Ez a távirat mély hatást keltett politikai és diplomáciai körökben és arra számítanak, hogy az befolyásolni fogja a kormányválság megoldásánál is a helyzetet.

Guardian értesülései egyébként kiterjednek arra is, hogy

a tengerparton horvát hajók nem hagyhatják el a kikötőt,

a dalmát partvidékeket szerb monitorok tartják szemmel. Az uccákon sötétség beállta után járkalni tilos, nem szabad tüzet se gyújtani. Az utakat katonák őrzik.

A lap kommentálja az eseményeket, megállapítja, hogy itt tulajdonképpen nem következtek be csodálatos események.

Az SHS királyság elnyomta a kisebbségeket.

akik nem lehettek köztisztviselők és tanítók. A parlamentből is kiszorították őket. A szerb katonaság hiába nagyszámba, a horvát paraszt-tömegekkel nem boldogul.

Ma van az utolsó nap! Siessen, ma még kiválthatja az Aradi Közlöny ajándék-sorsjegyét!

Véres verekedések Bécs uccáin és egyetemén

Bezárták az összes bécsi főiskolákat — Négy halott a tüntetések áldozata — Több, mint száz embert tartóztattak le

Bécsből jelentik: Véres összeütközés történt vasárnap délelőtt az osztrák főváros uccáin, a nemzeti szocialisták és a szociáldemokraták csapatai között. Az osztrák fővárosban állandó izgalom uralkodik a forradalmi események miatt. Az uccákon megerősített őrségek járják és a simmeringi városrészt, ahol a véres zavargások történtek, állandóan megszállva tartja a rendőrség. A súlyos párt-harcnak eddig négy halottja és számos súlyosan sebesült áldozata van, akiknek az állapota változatlanul veszélyes. A megdöbbentő bécsi eseményekről egyébként az alábbiakban számol be tudósítónk:

Vasárnap délelőtt véres csata színhelye volt az osztrák főváros XI. kerülete, a simmeringi kerület. Már napok óta öles plakátok hirdették Bécs főúccáin, hogy a nemzeti szocialisták vasárnap ugynevezett kerületi napot tartanak a simmeringi kerületben. A munkásság körében ezzel egyidejűleg röpcédulákat osztogattak, amelyek felhívták a munkásságot, hogy bármilyen körülmények között akadályozzák meg a vasárnapi nemzeti szocialista nagygyűlés résztvevőinek propaganda-felvonulását. Midőn a nemzeti szocialisták a szociáldemokrata munkásotthon előtt elhaladtak, hirtelen puskaropogás töltötte be a levegőt és súlyos összeütközésre került a sor a politikai ellenfelek között. A rendőrség, amint értesült az összeütközésekről, riadóautókat küldött ki a verekedések színhelyére, azonban mire a rendőri készültség megérkezett, már két nemzeti szocialista és egy rendőr áldozatul esett a pártközi harcnak.

A sebesültek száma igen nagy s közülük többnek az állapota reménytelen. A rendőrcsapatnak sikerült a tüntetőket szétszórnia és a véres események lezajlása után, benyomult a munkásotthonba, ahol sok fegyvert és különböző löszereket találtak. Hetven Mannlichert, 13 revolvért, sok száz gyalogsági kövedéket, revolvergolyót, azonkívül bajonettet, gummitokat, boxereket és különböző gépfegyveralkatrészeket találtak, amelyeket a rendőrségre szállítottak el.

A szociáldemokrata munkásotthonban hatvan embert azonnal őrizetbe vettek és bekísérték őket a rendőrségre. A letartóztatott szociáldemokraták azt vallották, hogy a nemzeti szocialisták provokálták a harcot, mert előbb közúti zúditottak a munkásotthon ablakaira, majd lövöldözni kezdtek. Ők csak otthonuk védelmében bocsájtkoztak bele a küzdelembe. A nemzeti szocialisták kereken tagadják, hogy ők provokálták volna a pártarcot, ellenkezőleg csupán a szociáldemokraták támadására válaszoltak lövöldözéssel.

Elkobozták az Arbeiter-Zeitungot

A rendőrség hivatalos kommunikét adott ki a véres összeütközésekről, amely szerint összesen 100 embert tartóztattak le. A harc kitörését állítólag az okozta, hogy a nemzeti szocialista felvonulás egyik résztvevőjét pártellenfele, egy szociáldemokrata megtámadta a munkásotthon előtt és késsel meg akarta szurni. A tettes a munkásotthonba menekült, amelyet ekkor a nemzeti szocialisták megtámadtak. A szociáldemokrata párt lapja, az „Arbeiter Zeitung” külön kiadást adott vasárnap, amelyben éles támadást intéz a rendőrség ellen. Az Arbeiter Zeitung esti kiadását az ügyesség nyomban elkoboztatta.

Mialatt a semmeringi véres összeütközés megtörtént, az osztrák főváros belterületén, a „Hősök terén” is hatalmas tüntetés volt. Itt a Heimwehr tartotta ünnepi felvonulását. Kilenc ezer Heimwehr vonult fel Stahremberg herceg előtt, aki seregszemlét, majd ünnepi beszédet tartott. Az ünnepségen résztvettek Dollfuss szövetségi kancellár és Buresch dr. tartományi főnök is. A felvonulás ideje alatt

a Heimwehr légió-osztályának repülőgépei keríttek a tér fölött.

Az ünnepségen a Heimwehr-osztatok és a nem-

zeti szocialisták között robbant ki összetűzés, amelyet a rendőrség oszlatott fel. A Bécsben tartózkodó külföldiek körében pánikszerű izgalmat keltettek az órákig tartó ütközések és nagyrészüket menekülésszerűen hagyta el még az esti órákban az osztrák fővárost.

A tegnapi véres események ma újabb áldozatokat követeltek. Egy súlyos sebesült, akinek személyazonossága ismeretlen, kiszervezett, úgy, hogy a halottak száma négyre emelkedett. Tizen haldokolnak, a sebesültek száma — negyven. Breitenfeld nacionalista vezér kihallgatáson kéri Dollfuss miniszterelnöktől a köztársasági védőrségek feloszlását és fegyverkészletük elköltetését.

Incidensek a műegyetemen

Ma a műegyetemen újabb véres incidens történt. Hitlerista diákok rátámadtak a szociáldemokrata és a zsidó hallgatókra, akiket botokkal és vasszerekkel üldözni kezdtek. Tizenketten súlyosan megsebesültek. Az egyetemet bezárták és nem is nyitják meg mindaddig, amíg a rendőrség a rend fenntartása iránt nem intézkedik. A simmeringi események hatására a hangulat rendkívül izgatott. Az uccákon megerősített rendőrszervek járják, őrség vigyáz a hidakra. Délelőre valamennyi főiskoláról eltávolították a diákságot, senkit se engedtek be.

JÓLÉTI SZERVEZETEKET,

újságíró-katasztert létesít tagjai számára az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet kolozsvári központja. Lezajlott az országos népkisebbségi újságírószervezet temesvári kongresszusa

Temesvárról jelentik: Általános érdeklődés mellett tartotta meg kongresszusát Temesváron az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet. A kongresszuson résztvettek a kormány, a vármegye és város hatóságainak képviselői, akik meleg szavakkal üdvözölték a kisebbségi magyar sajtó munkásainak összejövetelét.

A kongresszuson a román sajtószervezetek képviselői üdvözlőjeiket tolmácsolták és felszólítás hangzott el arra is, hogy a kisebbségi sajtó és a többségi sajtó-szervezetek között mielőbb egy intenzívebb összeköttetés épüljön ki. A kongresszus táviratilag üdvözölte a királyt és a kormányt, majd sor került a tárgysorozat fontosabb kérdéseire is. Az egyes felszólalók fejtegették, hogy az újságírók anyagi helyzetének javítása érdekében most már halaszthatatlanul meg kell teremteni a jóléti intézményeket. Lehetetlenné kell tenni, hogy újságírókat egyéni meggyőződésük miatt elbocsáthassanak egyes vállalatok. Sürgetni kell a szellemi szakbíráóság felállítását, amelyre a törvény ad jogot: lehetővé kell tenni, hogy szervezett újságíró ne legyen kénytelen szervezetlenekkel dolgozni együtt. Felszólalás hangzott el az időleges napilapok gombamódra való elszaporodása ellen, amelyeket hozzá nem értő vállalkozók egyéni érdekeik fedezésére adnak ki. Sürgették a szervezett újságírók kataszterének megteremtését, valamint azt, hogy a szerkesztőségekben csak is hivatásos újságírók adjanak tollat a kezébe. A kongresszus a fenti javaslatok elfogadása után a következő határozati javaslatot fogadta el. 1. Ellenállási alapot teremteni. 2. Munkaélküli alapot létesíteni. 3. Az ifjú újságírókat szelektálni és nevelni. 4. Újságíróval szemben magán meggyőződése miatt retorziót ne alkalmazhasson a kiadó. 5. Újságíró kollegája ellen csak elvi harcot kezdhet. 6. A denúciánsokat kizárják a szervezetből. 7. Újságíróért sérelem ügyében a szervezet kollektív uton jár el.

Ezután hosszabb vita volt a megejtett szavazás eredményeképpen kimondotta a kisebbségi újságírószervezet, hogy a szervezeti központot Kolozsváron hagyja.

Este a kisebbségi sajtó munkásait Baran Coriolan dr., temesi prefektus a prefektura ter-

Borzalmas tűzhalál egy aradmegyei községben

Gurahonról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a Gurahonc közelében levő Hontesti községben. Perva Demjáné parasztlasszony ruhája tüzet fogott és a szerencsétlen végül asszony elevenen elégett.

A parasztlasszony a kora délelőtti órákban tüzet gyújtott, majd, hogy a tűz jobban égjen, egy petróleumos kannából petróleumot öntött a tűzhelyre. A következő pillanatban már be is következett a szerencsétlenség. A petróleumkanna lángra lobbant és az asszony ruhája is tüzet fogott. Perva Demjáné lángoló ruhával, kétségbeesetten rohant ki az uccára, ahol a szomszédok csakhamar segítségére siettek és pokrócokkal sikerült az asszony égő ruháját eloltani. Ekkorra már azonban életveszélyes égési sebeket szenvedett, úgyhogy a gondos orvosi ápolás ellenére, ma reggel borzalmas kínok között kiszervezett. A szerencsétlen parasztlasszony, aki áldott állapotban volt, tegnap, az esti órákban, tehát a szerencsétlenség megtörténte után, egy hat hónapos magzatot hozott a világra. A szerencsétlenségről jelentést tettek úgy az aradi csendőrpáncsnokságnak, mint az ügyészségnek.

Repülőgépen szöknék Jugoszláviából

Budapestről jelentik: Az utóbbi időben feltűnő gyakran történik, hogy jugoszláv katonai repülőgépek magyar területen szállnak le. Ma délután Dunavetce közelében ismét leszállt egy jugoszláv katonai repülőgép. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy szökecsről, vagy pedig kémkedésről van-e szó.

meiben banketten látta vendégül, amelyen a hatóságok képviselői valamennyien részt vettek.

Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi újságírószervezet új vezetősége, amelyet a kongresszus megválasztott, a következőképpen alakult: Országos elnök: Sárkány Gábor Temesvár. Ügyvezető elnök: Ligeti Ernő dr. Kolozsvár. Alelnökök: Marót Sándor Nagyvárad és Fűzi Bertalan dr. Brassó, Dénes Sándor Szatmár. Főtisztviselők: Jámbor Ferenc Kolozsvár. Gazdasági igazgató: Erős Vilmos dr. Kolozsvár. Pénztáros: Halász József Kolozsvár. Ellenőrök: Kócsi Jenő Arad, Markovits Ernő Nagyvárad, Krisznan Sándor Kolozsvár. Jegyzők: Leipnik László Temesvár, Berkes József Kolozsvár. Előki tanács: Gárdos Sándor, Asztalos Sándor Grosz Dezső, Franyó Zoltán, Belier Hans Temesvár, Szász Endre, Szentimrei Jenő, Gaál Gábor, Salamon László Kolozsvár, Zima Tibor, Szomori Oszkár, Zsigmond Miklós Arad, Kacsó Sándor, Finta Zoltán Brassó, Gyárfás László Bucuresti, Lengyel István Szatmár, Tabéry Géza, Barza Ferenc dr., Kunda dr. és Erdős Iván.

Autonómiát követelnek maguknak a csehszlovákiai tótok

Prágából jelentik: A tót katolikus és evangélikus autonómisták zólyomi gyűlésén meghatározták a tót autonómista programot. A program értelmében nem ismerik el a csehszlovák nemzeti egységet, nincs csehszlovák nemzet. Kimondták, hogy a tót nemzet egyéni, különálló, szuverén és külön tradíciói és külön lelke van. Követelik a pittsburgi egyezmény végrehajtását és Szlovenszko önállósítását. A tótföld munkanélküliségét úgy kell megoldani, hogy a bevándorolt cseh telepesekeket haza kell küldeni. A prágai központi hivataloknak külön tót osztályt kell hogy legyen, tót vezetőikkel. Ezenkívül autonómiát követelnek az Erdőskárpátok részére is.

Vasuti katasztrófa Temesváron

Tizenhat utas lelte halálát a kisiklott vegyesvonat vagonja alatt — A block-váltó hibája okozta a munkás-vonat megrázó katasztrófáját

Temesvárról jelentik: Ma délután 6 óra 40 perckor indult el Zombolya felé a menetrend szerint egy vegyesvonat. Alig egy negyedóra múlva Rónác, Temesvár külvárosa közelében, egy vasuti váltó, amely felett a vonat egy része már elhaladt, kiugrott és a szerelvény utolsó két kocsija, egy harmadosztályú vagon és a postakocsi kisiklott és felborult.

A III. osztályú személykocsi régi típusú vagon volt, zsufolásig tömve utasokkal, akik tulnyomórésze vasuti munkásokból állott. Ez a

kocsi is felborult és teljesen összetört.

Az utasok közül 16 a helyszínen szörnyethalt, míg 18 súlyos sebesültet a temesvári Bega-szanatóriumba szállítottak.

Közülük egy már meg is halt és még tizenketőnek állapota életveszélyes. Temesvárott óriási az izgalom. Az egész város felvonult a helyszínre és a hatóságok is nyomban akcióba léptek. Letartóztatták a váltóőrt, bár nem valószínű, hogy az ő hanyagsága okozta a katasztrófát, mert block-váltó rendszer van.

Meglepetések várhatók

a pécskai sertéscsempészés ügyében

**Vezérfelügyelők az aradi varosházán -- Bonyo-
dalmak a városi tanács feloszlata körül --**

A mai napon élénk vezérfelügyelő-járás volt Aradmegye és a város közigazgatási berkeiben. A kora délelőtti órákban érkezett meg Temesvárról Joe Gherman belügyminiszteri közigazgatási vezérfelügyelő, aki — mint ismeretes — Aradváros legutóbbi két vezetőségének gazdálkodását vizsgálta felül. Gherman Joe mindössze búcsút kívánt venni Aradmegye prefektusától, dr. Lázár Ágostontól és Botiuc Elek dr. interimár-bizottsági elnöktől, mivel megbízatásának eleget tett és a belügyminiszterium által kívánt vizsgálatokat befejezte. Értesülésünk szerint egyébként Joe Ghermant új, fontos megbízatással látták el, amennyiben megbízták a bélyegtörvény gyakorlati alkalmazásának ellenőrzésével a temesvári központtal rendelkező közigazgatási országrész területén.

Ugyancsak ma küldötte át Aradváros vezetősége a megyei prefektúrára mindazokat az okmányokat, amelyek a Lufai-féle városi tanács egykori feloszlására vonatkoznak. Mint ismeretes ugyanis, a közigazgatási reform-törvény csakis azokat a választott tanácsokat helyezi vissza helyeikre, amelyeket 1931. évi július hó 15-ike előtt oszlattatott fel törvénytelennül a Iorga—Argetoianu-féle kormány. A városi iratokból viszont érdekes körülmények állapíthatók meg. Megállapítható ugyanis egyfelől az a tény, hogy Aradváros legutóbbi választott tanácsát az 1931. év július hó 14-én tartott minisztertanács határozataként oszlatták fel, de a tényleges feloszlattatást elrendelő rendelet — mint ez a városi iratokból kitűnik — csupán július hó 24-én érkezett meg Aradra és még később látott napvilágot a Monitorul Oficialban, amely a 173. számában közölte a városi tanácsot feloszlató minisztertanácsi határozatot. 1931. július hó 27-én látott napvilágot tehát a feloszlattató rendelet és külön érdekessége az aradi tanács történetének, hogy ezt a megjelenési dátumot két nappal megelőzőleg ment végbe ténylegesen a tanács feloszlattatása, amely 1931. július hó 25-én ült össze ez alkalomból utoljára.

A fenti hivatalos megállapításokból közigazgatási körökben különféle következményekre kombinálnak. Így valószínűnek látszik, hogy többé már egyáltalán nem fogják össze-hívni visszaiktattatás végett a városi tanácsot, mivel egyes szakvélemények szerint ez a tanács nem is tartozik azoknak sorába, amelyeknek reintegrálását a törvény elrendeli. Természetesen ebben az elvi kérdésben a belügyminiszterium jogügyi osztályában fognak végérvényesen dönteni.

Gherman Joe közigazgatási vezérfelügyelő látogatása után Vasiliu Ion bucaresti központi állategészségügyi vezérfelügyelő és Christea Tibor kolozsvári kerületi állategészségügyi vezérfelügyelők tettek látogatást Aradmegye prefektusánál. Az állategészségügyi vezérfelügyelők a pécskai ismert betegsértés-csempészési ügyben kezdtek új vizsgálatot és új megállapításokról tájékoztatták nemcsak Lázár Ágoston dr. megyei prefektust, hanem a története-

sen ugyanott tartózkodó Birtolon Aurél képviselőt is. Értesülésünk szerint a két vezérfelügyelő a délutáni órákban újra Pécskára utazott, hogy befejezéshez juttassa az újabb vizsgálatot is, amelyben minden valószínűség szerint holnapra újabb meglepetések várhatók.

A vezérfelügyelői látogatásokkal egyidőben érkezett meg a megyei prefektúrára a temesvári helyi revíziós-bizottság elnöke, Ioanovici dr. egy bizottság élén, amely a szokásos pénzügyi számbavételt és igazolást ejtette meg. Ugyancsak a déli órákban ült össze Aradmegye interimár-bizottsága is, amely a megyei árvízkarosultak segélyakciója keretében az építkezési segélyt kérő kérvények ügyében folytatta felülbíráló tevékenységét, egyben több jelentéktelen megyei adminisztrációs ügyben hozott határozatot.

Pénzhamisítókat lepleztek le Gurahoncon

Százlejes ércpénzt gyártott és husz-lejesekeket is hamisított egy jómódu gurahonci gazda. In flagranti csípték rajta az egyik fűszerüzletben

Széleskörű nyomozást indít a megyei csendőrség

Gurahoncról jelentik: A gurahonci csendőrség vasárnap délelőtt

tetten ért egy községbeli pénzhamisító gazdálkodót.

A csendőrök az egyik fűszerüzletben fogták el a pénzhamisító gazdálkodót, aki hamisított 100 lejessel akart fizetni és aki minden valószínűség szerint több társával együtt követte el a hamisításokat.

A csendőrséget az esetről a Vidikán-féle fűszerüzletből értesítették. A délelőtti órákban ugyanis ide tért be Dascu Ioan községbeli gazdálkodó, aki különböző árukat vásárolt, majd pedig egy új 100 lejes ezüstpénzzel akart fizetni. Az üzlet tulajdonosa, amint kezébe vette a 100 lejest,

rögtön felismerte, hogy az hamisítvány.

Észrevétlenül odaszólt az egyik alkalmazottnak, aki értesítette a csendőrséget, addig pedig a gazdálkodót szóval tartották, nehogy gyanút fogjon. Alig telt el pár perc és több csendőr volt a helyszínen, akik

Megérkezett nagyon szép rózsakrumpli!

Házhoz szállítva 220 lei métermázsója.
Fahar bab idel 420 lei
Makól hagyma 250 lei
KRAMER, volt Eötvös-ucca 14. sz.

Egy lugosi diákleány borzalmas kalandja Lugos és Arad között

Nagyváradról jelentik: Rejtélyes támadás ügyében vezette be a nyomozást a nagyvárad rendőrség. A vasárnap éjjel Aradról Nagyváradra érkező személyvonaton utazott Boca Elisabeta diákleány, akit a vonat berobogása után súlyos sérülésekkel szállítottak a várad köz-kórházba.

A diákleány itt elmondotta, hogy Lugosról gyalog akart Aradra bejönni. Szombat este indult el hazulról és a lugosi állomás közelében egy ismeretlen egyén megtámadta és erőszakkal követett el rajta. Az idegennel való küzdelem során ruhája teljesen leszakadt. Csak nagy nehezen tudott elmenekülni támadója kezei közül, aki súlyosan össze is verte. A szerencsétlen leány az izgalomtól reszkette elmesélte még, hogy amint megszabadult az ismeretlen férfitől, az állomásra futott és ott felszállt az éppen indulófélben levő vonatra. Mivel Nagyváradon rokonai vannak, elhatározta, hogy azokat keresi fel. A diákleány rejtélyes ügyében a rendőrség bevezette a nyomozást.

A baloldal győzött a francia szenátusi választásokon

Párisból jelentik: Vasárnap voltak Franciaországban a szenátusi időközi választások. A megválasztott szenátorok közül 51 a baloldali pártokhoz tartozik. A baloldali pártok eddig 30 mandátumot hódítottak.

a meglepett Dascu Ioan a csendőrségre kísérték.

Kihallgatása alkalmával először tagadni próbált, később azonban megtört és bevallotta, hogy a száz lejeseket valóban ő hamisította. Elmondotta még, hogy 20 lejes ércpénzt is hamisított, amelyeket az üzletekben és a vásárokon adott ki. A csendőrség házkutatást tartott a pénzhamisító gazdálkodó lakásán, ahol különböző formákat és a hamisításhoz szükséges vegyi anyagokat találtak.

Dascu Ioan későbbi kihallgatása során azt vallotta, hogy a kliséket egy cigánytól vásárolta. A csendőröknek arra a kérdésére, hogy vannak-e bűntársai, határozottan kijelentette, hogy nincsenek. Ennek ellenére azonban egészen bizonyosra vehető, hogy

Dascu egy pénzhamisító bandának a tagja

és ezért a csendőrség, társainak kézrekerítésére is bevezette a nyomozást, egyben pedig jelentést tett az ügyről az aradi csendőrszárnyparancsnokságnak, ahonnan a nyomozás lefolytatására különböző direktívákat kaptak.

CORSO-MOZGO!

Premier!

KISMET!

Kéleti film az Ezeregyéjszaka meséiből. Dita Parlo, Gustav Fröhlich. — Ezenkívül: **GOLD professzor** szenzációs telepatikus és szuggeszciós előadást tart. Rendes helyárak.

MA d. u. 8 órakor:

Szőke

csalogány!

UFA-operett. Else Elster, Harry Haim. Jegy lej 8.

Már 3000 lejért készült elegáns Huppert és Goda Strada Baritiu 13. (Rákóczi-ucca)

Felmentette a törvényszék a Hal-téri véres verekedés vádlottját

Egy, a múlt évben történt véres verekedés ügyében hozott ma ítéletet az aradi törvényszék *Herb—Ionescu*-tanácsa. A vádlott *Markó Pál* aradi lakos volt, aki 1931. novemberében a Hal-téren egy verekedés során megsebzte *Cioban* György lókereskedőt. *Markó* előadása szerint *Ciobannal* már régebben haragos viszonyban volt és tudva azt, hogy *Cioban* már többeket megvert, tartózkodott attól, hogy vele összetűzőn, mert nem akart az uccán botrányt provokálni. Amikor meglátta, hogy *Cioban* feléje közeledik, óvatosságból elővette zsebkését és azt a háta mögött tartotta. A valóság szerint *Cioban* őt egy kövel megdobta, majd pedig egy ásóval akart rátámadni. *Markó* ekkor a verekedés elkerülése végett el akart távozni és amikor már néhány lépésnyire ment, *Cioban* utána lopódzott és az ásóval fejbe akarta vágni.

Kiballgatta a bíróság *Cioban* Györgyöt is, aki azt hangsúlyozta, hogy *Markó* már előzőleg elővette és kinyitotta zsebkését. A verekedés közben pedig eltűnt a nála levő ötezer lej, de nem tudja, hogy azt ki vitte el. *Milinkovics Mihály*, *Bubla János*, *Bota János*, *Guidar Lajos* *Markó* vallomását támasztotta alá, míg *Dogmanov* Vassile arról tett vallomást, hogy *Markó* már előzőleg elővette kését. *Gutoni* ügyész vád- és *Pop Sándor* dr. védőbeszéde után a törvényszék *Markó Pált* felmentette azzal az indoklással, hogy *Cioban* új támadást kezdett és így ő jogos védelemben szúrta meg ellenfelét. Az ítélet ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

Színház — Irodalom — Művészet

Lipinskaja-estély

az aradi Kulturpalotában

A művészi dicsőség megkeskenyedett országutjáról vasárnap este betért a Kulturpalotába a világhírű dizőz, hogy felvidítson és magával ragadjon bennünket. Tizian-haju, végtelenül bájos megjelenés, mely első pillanatra megnyeri a hallgatóságot. Művészi eszközei a legközvetlenebbek és a legnagyobb hatásúak. Egy kis hang, mely azonban gondosan csiszoltatott, meg egy kis zongorajáték; de azután a mosoly, a szem villanása, az arc játéka és legfőképpen a mozdulatok tökéletessége. Amint a balkarja aláhanyatlik, amint a bokája megmozdul, amint a szeme felvillan, mindez a tökéletes ábrázoló-művészet és jellemzés. A zongoránál ülve és nagyobbreszt önmagát zenésítve, adta elő, helyesebben játszotta meg „montmartrei”, hol szeriöz, hol szatirikus strófaít. Előadása a legfinomabban kicillezt magasrendű kabaréművészet. Dalainak pointírozása során el nem tévesztette hatását. Énekeit és declamált oroszul, németül, franciául és végül az „Elment a rózsám Amerikába” című dalban, magyarul is. Mindegyik bájos volt és mindig közvetlen. A műsor második részében, mely „Alakok albumomból” címet viselte, a most annyira divatos „groteszk”-ből is bemutatót adott. Művészileg azonban a legszebbet a „Regruták elvonulása” című melodrámaival — melyet drámai erejűvé fejlesztett — nyújtotta.

A speciális tudást, különleges rutint igénylő zenei aláfestésről kísérője a kiváló zongoraművésznek ismert *Lazarus Walther*, minden dicsőítést érdemlő módon gondoskodott.

Ga.

Meghalt Varsányi Irén

Pótolhatatlan veszteség érte a magyarországi színpadi világot — Gyötrő betegségtől váltotta meg a halál a legszebb magyar beszédű színművésznőt

Budapestről jelentik: A magyar színjátásnak ismét nagy halottja van: *Varsányi Irén* a neves magyar színésznő, déli háromnegyed 12 órakor a Park-szanatóriumban több napos kinos betegeskedés után elhunyt. Dél előtt tíz órakor lett rosszul és két óráig agónia után kiszívódott. Tudta, hogy menthetetlen, tudták az orvosai is, még ő vigasztalta családtagjait. Tegnap javulást tapasztaltak állapotában, ez azonban csak látszólagos volt. A reggeli sajtó még nem tartotta tragédiát sejtetőnek állapotát, mert a betegszobából nem szivárogtak ki értesülések. Félték az érdeklődőktől, akik így is nagy számban voltak, de csak az előszobáig jutottak el. Dél előtt tíz óra előtt, amikor végét érezte közeledni, kiküldte övét a szobájából és békés megadással várta be végének bekövetkeztét.

Varsányi Irén neve fogalom volt a magyar színjátás terén és *Hegedüs Gyula* halála után vele a magyar színművészetnek ismét egy erős pillére dőlt le. Ötvenkét esztendő

korában érte utól a halál a legszebben beszélő magyar színésznőt, aki a Vigszínház színpadán aratta élete legnevezetesebb sikereit. Legparádásabb szerepe a „Liliom” Julikája volt, ekkor azonban már úgy ismerték Budapesten, mint a legnagyobb magyar színésznők egyikét, aki *Bródy*- és a *Molnár*-darabok, valamint a francia társadalmi drámák rengetegén keresztül jutott el a széleskörű elismerésig.

Győri származású volt, szülei nagy csatát vívott, hogy színésznő legyen. Fővétele magát mégis az akadémia és csak néhány évig működött kisebb társulatoknál. Rögtön fölöttint tehetsége és *Ditrő* Mór figyelő szemé akad meg rajta. Így indult el karrierje, amely valóban bővelkedett a sikeres megállóhelyekben. Visszavonult élete nem a színművésznők világát vetítette vissza, ő hozzá azonban ez volt méltó. Az utóbbi időben nem játszott sokat, de ha fellépett, eseményt jelentett ma is. Hirtelen bekövetkezett elmulása fájdalmas üres a magyar színjátásában.

Hunyady Sándort száműzték saját darabja próbájáról

Budapestről jelentik: *Hunyady Sándor*, az ismert erdélyi író és színpadi szerző új darabja „Erdélyi kastély” címen a közeljövőben kerül bemutatásra a budapesti Vigszínházban. A szerző — aki jelenleg Budapesten tartózkodik — kezdetől fogva részt vett darabja előkészületeiben és megjelent a mai próbán is, amelynek rendezését akarta ellenőrizni.

Hunyady ugyanis legutóbbi darabjánál keserves tapasztalatokra tett szert, a „Pusztai szél” című darabjának egyes jeleneteit teljesen megváltoztatták. Az „Erdélyi kastély” mai próbáján heves összetűzésre került a sor *Hunyady Sándor* és *Jób Dániel* a Vigszínház egyik igazgatója között, aki egyébként jó barátja *Hunyadynak*. Az igazgató nem vette jónéven, hogy *Hunyady* erősen belekapcsolódott darabja rendezésébe és felkérte a szerzőt, hogy egyelőre ne jelenjen meg az Erdélyi kastély próbáin. *Hunyady* hevesen tiltakozott a felszólítás ellen, de végül engedett barátja kívánságának és megígérte, hogy egyelőre nem jelenik meg a próbákon, csupán a színház társalgójában ad instrukciókat a színészeknek.

* Színdarab készül a *Lehár*-filmoperettből. Egy nagy londoni színpadi ügynökség arra tett ajánlatot, hogy színpadra íratja át „Volt egyszer egy keringő” című filmoperettjét.

* A *Kölcsy Egyesület* elhalasztotta közgyűlését november 6-ikára. Október 16-ikára volt kiűzve a közgyűlés a katolikus liceumban, hogy az ott üléselő katolikus hitközség után a *Kölcsy Egyesület* számoljon be évi munkásságával. A hitközség tárgysorozata azonban kinyúlt déli 1 óráig, a jövő vasárnap pedig az aradi társadalom érdeklődését *Pacha Agoston* dr. püspök bermalátogatása fogja lekötni, azért hívja csak november 16-ikára a *Kölcsy Egyesület* tagjait közgyűlésre, melynek helye akkor a Kulturpalotában lesz. Egy hétre rá, november 13-ikán megindítja a *Kölcsy Egyesület* előadás-sorozatát. Első előadását nagyszabású műsorral, teljesen *Arany János* emlékének szenteli. E hét végén, október 22-ikén, ugyanis ötven esztendője, hogy *Arany János* a halhatatlanságba költözött.

NEVETSÉGES ÉS AZT ÁLLITANI,

hogy **ÖN** nem nyerhet milliót nyereményt! A húzásnál az urnában minden sorsjegy egyformán! — A milliós nyereményeknél az **ÖN** sorsjegye éppen úgy kerülhet sorra, mint bárki másé! Minden húzásnál a **BANCA ROMANA** öt bizalmi embere ellenőrzi és jegyzi a húzásokat és képviseli sorsjegy-vásárlóink érdekeit!

Holnap húzás (Ma este 10 óráig vehet még nálunk sorsjegyet!)

HERRIOT

francia-spanyol szövetséget épít

Londonból jelentik: A Daily Telegraph igen érdekesen kommentálja Herriot spanyol-országi útját. A lap tudni véli, hogy Herriot francia-spanyol szövetség kiépítésén fáradozik, amely nemcsak Marokkóra, hanem a földközi-tenger kérdéseire, sőt genfi álláspont-ra is vonatkozna. Herriotnak érdekes terve, hogy Spanyolországban kívánja az általa kezdeményezett népszövetségi arzenál elhelyezését, ahol Németország nem fenyegetné veszedelemmel.

Fogápolás tudományos alapon

Unna dr. László, a kiváló orvos és tudós megállapította, hogy a fogak és a víz nem elegendők a fogak ápolásához. Az ő utasítására állították össze a Pebeco-fogszívót, amely megfelel mindazon feltételeknek, amelyeket a modern tudomány a helyes fogápolástól megkövetel. Pebeco példos módon tisztítja a fogakat, egyyogó felvér színt ad, anélkül, hogy megtámadná a szomacot. Pebeco megakadályozza a fogkő képződését, erősíti a foghúst és ülteti a fogak tartását. Már aromája is igazolja, hogy a Pebeco fogszívó egész különleges fogápolószert.

BEIERSDORF & CO. S. A. R. BRASOV

Borzalmas módon vetett véget életének Bisztrai Józsefné, aradi pénzügyi főtitkár felesége

Az uriaszony három napra utazott Budapestre, ahol konyhával elvágta nyakát — Mire férje rátalált, már halott volt — Az öngyilkosság oka

Drámai beszélgetés az öngyilkos uriaszony Aradon lakó édesapjával

Budapestről jelentik: Tragikus körülmények között, megdöbbentő módon vetett véget életének Budapesten egy fiatal aradi uriaszony, névszerint Bisztrai József aradi pénzügyigazgatósági főtitkár felesége, alig 27 éves felesége. A megrázó öngyilkosság híre általános részvétet keltett mindenfelé, ahol csak ismerték a fiatal aradi uriaszonyt, aki az október hó 14-én induló gyorsvonattal indult társaskirándulásra férjével együtt Budapestre, hogy rokoni látogatást tegyenek a férj öccsének, dr. Bisztrai Gyula magyar pénzügyminiszteriumi tisztviselőnek családjánál.

A társaskirándulásra már napokkal az indulás előtt izgatottan készülődött a fiatal asszony, aki — mint mondják — annyira is hajlamos volt az idegességre. Bisztrai né az utazás izgalmai módfelett megviselték és mélyseges hatással volt rá az a váratlan haláleset is, mely a társaskirándulás egy másik részvevőjét, Örs Gyula pankotai gyógyszerészt érte, aki, mint általánosan ismeretes, a vonaton rosszul lett és mire orvosi segítségben részesülhetett volna, meghalt. Bisztrai né egész uton rendkívül ideges volt és egy ízben annyira fozkodott izgatottsága, hogy ki akart ugrani a robogó gyorsvonatról. Már föl is nyitotta a vagon ajtaját, amidőn férjének az utolsó pillanattal sikerült a felizgatott asszonyt visszarántani a folyosóra.

A borzalmas tragédia lefolyása

Budapestre való megérkezésük után a férj orvosi vizsgálatban kívánta részesíttetni nejét, ami ellen a fiatal nő teljes erejéből tiltakozott. Látszólag ezután megnyugodott és hosszabb sétákat tett férjével, valamint annak budapesti rokonaival. Szombaton délután a család látogatóba készült, természetesen a fiatalasszonyt is magukkal akarták vinni, de a szerencsétlen asszony nem akart a társasággal tartani. Hosszas vitatkozás után azonban mégis velük ment ő is. Este 9 óra körül jöttek haza. — Fáradt vagyok... rosszul érzem magam... ma végre ki szeretném pihenni ennek a pár napnak a fáradalmait és izgalmaival — mondtotta Bisztrai Józsefné és ezért korán és külön tért nyugovóra. Férje azonban egész éjszaka nyugtalan volt a felesége miatt és ezért reggel 7 óra tájban átment a felesége szobájába.

Az ágy üres volt. Bisztrai kétségbeesetten kezdte keresni feleségét a lakásban. A konyhában akadt rá a fiatalasszonyra, aki

átvágott nyakkal, holtan feküdt a konyha kövezetén és kezében egy élelen, közönséges evőkést szorított.

Nyomban az öngyilkosság fölfedezése után kihallgatta a rendőrség a házigazdát, Bisztrai Gyulát, aki elmondotta, hogy sógornője szombaton délután hosszú levelet írt. Főként arról az egész lakást, a bucsulevélnék azonban ezideig még nem akadtak nyomára.

Későbbi jelentéseink szerint drámai jelenetek között fedezte fel Bisztrai József fiatal felesége öngyilkosságát. Miután felesége keresésére indult, egészen váratlanul tárult fel előtte a szörnyűséges kép, amint a konyhába lépett, ahol átvágott nyakkal, merev testtel, hatalmas vértócsában feküdt felesége, aki kihűlt kezében még akkor is ott szorongatta az egyszerű kenyérvágó kést, amellyel végzetes tettét elkövette. A férj pár pillanatig szinte villámütöten meredt a szörnyűséges látványra, majd jajveszékelésben tört ki és szinte magánkívül, örvongve kiáltott segítségért. Mikor öccse, annak felesége a kiáltásokra előrohantak, Bisztrai József eszméletlenül esett össze és csupán orvosi segítséggel, órák múltán tudták magához téríteni.

Az Aradi Közlöny munkatársa a tragédia hírére felkereste a borzalmas véget ért fiatal

aradi uriaszony édesapját, az Aradon élő Mandl Antal újszentannai földbirtokost, akit a gróf Károlyi-utca 5. szám alatti házában, egyedül ülve találtunk. Az idős uriembert rendkívül megrázta a hír, amelyet ugyancsak a délelőtti órákban kapott meg Budapestről: látszik rajta, hogy még mindig nem tudta kivonni magát az első pillanatok lenyűgöző fájdalom hatása alól.

— Hihetetlen...! Rettenetes...! — ezek a szavak hagyják el az ősz földbirtokos ajkait. A söket szobában, melyben fogad, egészen öszszegörnyed a rászakadt fájdalom súlya alatt.

— Ki gondolhatta volna...? — veti fel, szinte önmagának a kérdést. — Három napra indultak el, egy kis kirándulásra és ime.

Megcsuklik a hangja.

A holttestet hazahozzák Aradra

— A budapesti távirati jelentéseink szerint orvosi konzultációt is igénybe kívántak venni, — mondjuk a megtört apának — mennyiben igaz ez a hír?

— Nem tudok róla semmit — mondja Mandl Antal. — Egyáltalán semmitsem tudtam róla kérem... Nem is hiszem, hogy ideghántalmi lehetett volna... Ma kaptam egy táviratot a budapesti Bisztraiéktól, abban állott, hogy a lányom... szegény... öngyilkossá lett... Borzasztó ez!

Később megnyugszik kissé s úgy folytatja:

— Haza fogjuk hozni, természetesen... Szentannán kell eltemetniünk, a családi sírboltban kell pihennie szegénykének. Majd meg fogom tárgyalni a Józsiával is...

Értesüléseink szerint a tragikus véget ért fiatal aradi uriaszonyt vagy hétfőn éjjel, vagy a keddi nap folyamán hozzák vonaton vissza Aradra.

CENTRAL-MOZGO: 5, 1/2, 8 és 10-kor. SELECT-MOZGO:

A rabszolgakirálynő. (Premier.)

KORDA MARIAVAL a főszerepben. — A filmgyártás egyik leghatalmasabb, legszebb, legmegkapóbb alkotása.

A királyné nyakéke. (Premier.)

DUMAS SANDOR történelmi regényének filmváltozata. Főszerepekben: MARCELLE JEFFERSON-COHN, DIANA KARENNE, JEAN WEBER, GEORGES LANNES.

Grófi ékszerek kalandja

Károlyi László grófné szomorú tapasztalatai a kéztálogüzlet kulisszatitkairól

Budapestről jelentik: Egy országsszerte ismert mágnásasszony család ékszerrel miatt izgalmas kihallgatások folytak le tegnap a budapesti főkapitányságon. Károlyi László grófné zebegényi kastélyában visszavonultan él évek óta és a környék szegényeinek nemes pártfogója. Soha sem tagadott meg semminek támogatást attól, aki hozzá fordult és az elmúlt nyáron adakozásai komoly pénzzavarba hozták a grófnét ugyannyira, hogy megbízta jószágigazgatóját három értékes antik családi ékszerének elzálogosításával.

A gazdasági intéző megbízatásához híven elzálogosított egy tizkarátos smaragd nyakláncot, egy briliáns mellűt és hasonló karkötőt. Mivel néhány hónap múlva újból pénzre

volt szükség, a zálogcédulákat is elzálogosították Budapesten, azonban az egyhónapi határidő lejártával nem tudta azt visszaváltani Károlyi grófné s midőn a határidő lejártá után néhány nappal megbízottja megjelent a hitelezőnél, az megállapodásuk értelmében már kiváltotta az ékszereket, sőt el is adta azokat, mert erre állítólag joga volt. A grófné ügyvédje erre feljelentést tett Farkas Ferenc budapesti igazgató ellen, aki Dán Marcell társával együtt ékszerügyletekkel foglalkozott s egy ízben le is voltak mindketten Bécsben tartóztatva. Farkas Ferencet letartóztatják és sikasztás gyanúja miatt eljárást indítottak ellene.

Bukarestbe

23-án reggel induló Rapid külön vonatra jelentkezzen minél előbb a rendezőségénél, Lőbl hírlapírójában. 490 lej oda-vissza, 400 lej teljes ellátás, 150 lej hálókocsi visszafelé.

Uj vezetőséget választott az aradi római katolikus egyházközség

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel ismét Schill Józsefet választotta meg az egyházközség világi elnökévé — Az új tisztikar névsora

Az aradi római katolikus egyházközség vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta tisztújító közgyűlését a Katolikus Gimnázium tornatermében. A gyűlésen az egyházközség tagjai nagy számban vettek részt. Dr. Lakatos Ottó egyházi elnök komoly, hatásos beszéddel nyitotta meg a közgyűlést és megnyitójában rátért az értekezlet legfontosabb tárgyára, a világi elnök megválasztására. Schill József nyugalmazott alispán hat éves mandátuma ugyanis lejárt s így a világi elnök megválasztásának kérdése napirendre került.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel, a titkos szavazás figyelmen kívül hagyása mellett újból Schill József volt alispán választotta meg az egyházközség világi elnökévé. Az újonnan megválasztott elnök ezután letette az esküt dr. Lakatos Ottó kezébe a közgyűlés előtt. Dr. Lakatos plébános megkapó beszédében üdvözölte Schill Józsefet és meleg szavakkal méltatta az egyházközség elnökének évek során kifejtett munkásságát. Schill József meghatottan köszönte meg az egyházközség tagjai részéről megnyilvánult őszinte bizalmat és kérte, hogy valamennyien támogassák továbbra is a mai súlyos időkben egyre nehezebbé váló munkájában.

Dr. Barabás Béla, az aradi magyarság vezére emelkedett ekkor szólásra és miután üdvözölte a megjelenteket, meleg hangú beszéd keretében köszöntötte az újonnan megválasztott elnököt, akit biztosított az egyházközség tagjainak lelkes támogatásáról a jövőben is, épp úgy, mint a múltban történt. Dr. Barabás beszéde után megválasztotta a közgyűlés a vezetőséget, valamint az egyes bizottságok tagjait. A választás titkos szavazás útján történt, amelynek lefolytatására egy bizottságot jelöltek ki. A szavazatszedő-bizottság elnöke dr. Parecz Béla volt, míg tagjai: dr. Velcsov Géza és Ungureán Béla.

Az előjáróság tagjai szintén a régiók maradtak, csupán az Aradról elköltözött Korossy György békési főispán helyét töltötték be új taggal: Szablóczky János pénzügyi tanácsossal, a Katolikus Daloskör vezetőjével. Az előjáróság a következőképpen alakult: Rendes tagok: Alföldi Pál, dr. Borsos Béla, Fischer Aladár, dr. Lőcs Rezső, dr. Parecz Béla, dr. Prohászka László, Szablóczky János, dr. Széll Lajos, Várhelyi Janka, dr. Wild Endre. Az egyes bizottságok tagjai a következők lettek, egyhangu választás útján: Igazoló választmány: elnök: Reicher Károly, tagok: dr. Lőcs Rezső, dr. Hingler Boldizsár, dr. Szilber Ignác, Schleifer Antal. Bírói választmány: elnök: dr. Parecz Béla, tagok: Embey Iván, dr. Fetter Elemér, dr. Hendl Béla, dr. Széll Lajos, Hönigsz Nándor, Oravetz Miklós. Adókövető-bizottság: dr. Exterde Kálmán, Angele Mátyás, Borbély István, Brunner Lajos, Dóka Miklós, Dulovits Oszkár, Gulyás János, Fock Gábor, Hönigsz Nándor, Jakabffy Rezső, Kovács Ferenc, Mikoss Aladár, Müller József, Oravetz Miklós, dr. Prohászka László, Reicher Károly, Rényi Miklós, Schleifer Antal, Szablóczky János, Vandracssek István. Adófelszámolási-bizottság: Alföldi Pál, Bánfi Sándor, Embey Iván, Martzy Béla, dr. Parecz Béla, Szántó Gyula, dr. Fetter Elemér. Egyházközségi bíróság: dr. Széll Lajos, dr. Velcsov Géza, Schleifer Antal. Számvizsgáló-bizottság: elnök: Szablóczky János, tagok: dr. Fetter Elemér, Szántó Gyula.

Boros Iván az egyházközség titkára olvasta fel ezután az 1931—32-ik évről szóló jelentését. A közgyűlés tagjai élénk figyelemmel hallgatták a titkári jelentést, amely gondos részletességgel összeállított hiánytalan beszámoló volt az utolsó egyházközségi évről. Az

elnök indítványára Boros Iván titkárnak a beszámoló gondos összeállításáért jegyzőkönyvileg szavaztak köszönetet. Schill elnök ismertette még az 1932—33. évre szóló költségvetést, valamint az elmúlt évi zárszámadásokat, amelyeket a megjelentek egyhangu jóváhagyása kísért. Végül Schill József ismételt köszönetet mondott dr. Lakatos Ottónak, valamint dr. Papsziny Bonaventura minorita rendfőnöknek magyaranyu támogatásukért, amelyben az egyházközség intézményeit részesítették, majd Boros Iván titkárnak, valamint az összes tanácsstagoknak köszönetét fejezte ki és néhány zárószóval a közgyűlést lezárta nyilvánította.

Feloszlatják a Banca Marmorosch aradi fiókját

Eshetőség van rá, hogy a betétesek február hó elsejéig visszakapják betétjeik egy részét — Biztató tárgyalások folynak Genfben

Genfi jelentések szerint egyes svájci és francia pénzcsoportok a Marmorosch, Blank & Cie ujjáélesztéséről folytatnak tárgyalásokat. Az említett genfi tárgyalásokon megvizsgálták a kényszeregyezés alatt álló Banca Marmorosch helyzetét és megállapították, hogy a bank ingatlanainak és ipari vállalatának értékesítése majdnem teljesen befejeződött. A Banca Nationala követelésait a bank kiegyenlítette és a követelések behajtása programszerűen folyik. Megállapították továbbá, hogyha a bank betétesei bizonyos engedményekre hajlandók lesznek és a három éves moratórium helyett egy alacsonyabb kvótájú készpénzfizetést elfogadnak, akkor 1933. február elsejéig az ő kiegyenlítésük is megtörténik.

Ettől az időponttól kezdve tehát a Banca

FILM KÖZLÖNY

Kismet

A Corso-mozi premierre

Az „Ezerégyéjszaka” varázslatos meséinek hangulata árad ebből a ragyogó kiállítású mesefilmből. A Bagdadi Kalifa, a furfangos koldus és annak bájos leánya állanak a mese középpontjában. Tulajdonképpen Bagdad, ez a keleti meseváros regél hőskorának tanulságos történeteiből azoknak, akik ősi falai alatt megpihennek... Káprázatos rendezésben elevenedik meg előttünk a „Kismet” története, azaz a tanító célzattal, hogy minden embernek ki van jelölve sorsa és végzete ellen nem szabad lázadni. Wladimir Sokoloff csodálatos karakterfigurát kreál Kasim, a koldus szerepéből. Tulajdonképpen csak ő jut szóhoz, a többiek: Gustav Froelich, mint ifjú kalifa, Dita Parlo, mint Mirjam és Ardon Pointner, a Vezir markáns szerepében csak kiegészítő az orosz jellemszínész tragikomikus játékának. A filmet Wilhelm Dieterle, a kitűnő német színész rendezte.

Főnyereményt nyerhet, ha előfizet az

ARADI KÖZLÖNY-RE

Minden régi és új előfizetőnk, aki 6 hónapi előfizetési díját a mai napon, október 18-án egyösszegben kifizeti, ingyen kap egy nyolcad SORSJEGYET az állami osztálysorsjáték legközelebbi játékának első osztályára. Ma van az utolsó nap!

H I R E K

Ma van az utolsó nap a díjmentes egy nyolcados sorsjegyek kiváltására

Tekintettel arra, hogy az állami sorsjáték II. osztályának első húzása holnap lesz, a mai nappal lezárulnak a sorsjegyek kiszolgáltatásának határideje. Azon aradi és vidéki előfizetőinknek, akik a mai napon személyesen jelentkeznek kiadói hivatalunkban és lefizetik a fél-évi előfizetési díjat, 420 lejt, ma este 7 óráig kiszolgáltatjuk az egynyolcados díjmentes sorsjegyet.

Azokat a pénzesutalványokat, amelyek a holnapi napon, vagy azután érkeznek be hozzánk, nem áll módunkban honorálni, vagyis ezen előfizetőinknek az idő rövidsége miatt, nem küldhetjük el a sorsjegyet és azt előfizetőink már nem is kaphatnák idejében kézhez.

Mindazon előfizetőink, akik 18-ka, azaz kedd estig bezárólag nem jelentkeznek kiadói hivatalunkban a sorsjegyutalványukért, továbbá sorsjegyek átvétele céljából ugyanezen határidőig az utalványokat nem váltották be, semmi néven nevezendő igényt nem tarthatnak díjmentes sorsjegyre.

1 nap van még csak hátra, mindazok tehát, akik az Aradi Közlöny ajándékát, az egynyolcados sorsjegyet meg akarják kapni, sleszenek az Aradi Közlöny kiadói hivatalába, ahol fél-évi előfizetési díj lefizetése ellenében, egy egynyolcados díjmentes sorsjegyet kapnak az állami sorsjáték II. osztályának első húzására. Tekintve, hogy egy egynyolcados rendes sorsjegy ára 125 lejt, előfizetőink mástól hónapnál több előfizetési díjat kapnak ezzel vissza, viszont esélyük van nagy nyereményt nyerni anélkül, hogy a sorsjegyet meg kellene venniük.

Ne mulassza el tehát senki ezt a kitünő alkalmat, amelyhez hasonlóan talán soha sem lesz része többé és igyekezzen megszerezni az Aradi Közlöny egynyolcados sorsjegyet, amellyel kipróbálja szerencséjét és esetleg, ha rámosolyog Fortuna istenasszonya, vagyont nyerhet. Senki sem dobhatja el magát a szerencsét ilyen könnyelmű gesztussal: csupán annyit kell tennie, hogy egy fél-évi előfizetési díjat lefizet a mai napon kiadói hivatalunkban és ma este 7 óráig egy sorsjegy birtokosa lehet, amellyel alkalmat lesz kivívni szerencséjét.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változékony idő lényeges hőváltozás nélkül, élénkebb északnyugati szél egyes helyeken esők várhatók.

— Mussolini vádbeszéde az öregek ellen. Rómából jelentik: A fascizmus tíz esztendő jubileuma alkalmából Mussolini fulmináns beszédet mondott. Visszaemlékezett arra, hogy tíz év előtt indult el a fascista légiónál Róma ellen. Majd a világ gazdasági krízisét a gazdasági rend hibáinak tulajdonítva, az öregeket kritizálta: „Kártékonyak az öregek, akik féltékenyek a fiatalokra.” — mondotta. — pedig ezek a férfiak csendes zűmmögéssel álomba akarják ringatni a lüktető életet.”

— Avenol a Népszövetség új főtitkára. Genéből jelentik: A népszövetségi tanács titkos ülésén a megüresedésben levő főtitkári állást Avenol jelenlegi ideiglenes főtitkárral töltötte be egyhangú szavazás után.

Dr. Pécsi esti rendelése 7-től 8-ig.

— Elítélték Panait Istrati pesti kiadóját. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a budapesti ügyészség perbe fogta a Génus lapkiadói vállalat igazgatóit, Lantos Adolfot, Kálmánt és Káldor Miksát, mert kiadták Panait Istrati munkáját, a „Szovjet 1930-ban” című regényét. Az ügyészség izgatás miatt emelt vádat az író ellen, akit természetesen nem tudott megidézni. Így a kiadónak kellett felelniök a bíróság előtt, amely ma ítélkezett. A két Lantos 500—500 pengős, Káldort pedig 200 pengős pénzbüntetéssel sújtotta. Ugy az elítélték, mint az ügyész felebbezett.

— Legkevesebb, legideálisabb, legolcsóbb a Mitra fogcsom, egy tubus 18 lejt. Földes gyógyszerár.

— Enyhítették Temesváron a vasvillás pankotai menyecske büntetését. A temesvári Táblának egy felebbezés ügyében hozott ítéletét hirdette ki ma az aradi törvényszék első székfője. Egy évvel ezelőtt történt, hogy Rosu János gazdálkodót egy vasvillával oly szerencsétlenül ütötte fejbe Blaj Katka pankotai asszony, hogy az a sérülésekbe belehalt. Blaj Katicát az aradi törvényszék három évi börtönrre ítélte. Felebbezés folytán került az ügy a temesvári Tábla elé, amely a vádlott büntetését két évi börtönrre szállította le. Ebbe a büntetésbe a hathónapi fogságot is betudták. A táblai döntés kihirdetése után Blaj Katka felebbezést jelentett be a Semmitőszékhez. Az elítélt asszonyt ezután visszakísérték az aradi ügyészség fogházába, ahol büntetésének kitöltését már megkezdte.

Elegáns hölgy bundáját mérték után készítettél:

ROSENZVEIG

apocálisa szűcsnői.

Földes-patika mellett

Bundaátalakítások legolcsóbban:!

— Halálos szerencsétlenségről tettek ma jelentést az aradi csendőrszárnyparancsnokságnak és az ügyészségnek. Tegnap délután történt, hogy Gongó József 72 éves Petrisend közszébeli gazdálkodó szekérén hazafelé tartott. A gazdálkodó előzőleg szeszes italt ivott, úgy, hogy az illuminált állapot következtében elvesztette egyensúlyát és leesett a szekérről. Az esés következtében Gongó József súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy a mai napon sérüléseibe belehalt.

Mai üzletek

A kereskedő: És hány részletben parancsolja megfizetni az első részletet?

— A vadaskert tragikus títka. Budapestről jelentik: Szombat délután a Kátrány-uti vadaskertnél egy eszméletlen nőt találtak, akitől megállapítást nyert, hogy öngyilkos lett. Ismeretlen mérget vett be és mielőtt a kórházban magához tért volna, meghalt. Nem tudták a személyazonosságát se megállapítani. Az öngyilkosságot rejtélyessé teszi az a körülmény, hogy ma ugyanazon a helyen holtan találtak Richt Emil budapesti rovarirtó vállalkozót, aki szintén ismeretlen mérget vett be. Bucsurlevelében kijelentette, hogy nem bírja el az életet és családja bajai miatt megy a halálba. A rendőrség most az esetleges összefüggést kutatja a két öngyilkosság között.

— Levette magát az ötödik emeletről. Budapestről jelentik: Borzalmas módon követett el öngyilkosságot vasárnap reggel Budapesten Minkus Imréné ismert társaságban uriaszony. A Vilmos császár-ut egyik bérlőjének ötödik emeletéről levette magát. A nyomban kihívott mentők még életben találták, de kórházba szállítás közben meghalt. A fiatalasszony válófélben volt férjétől.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezését és fordítások hitelesítését vállaljuk.

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 6. (Az udvarban jobbra).

— Pálínkat lopott. Halmaglan József patuseni közsébeli lakos jelentést tett annak idején, hogy Muresan Livius tőle ötven liter pálínkat lopott. Érdekes megemlíteni, hogy a mai törvényszéki tárgyaláson Halmaglant Arad egyetlen női ügyvédje, Moldovan Stella képviselte. A törvényszék a tanúk kihallgatása után, Muresan Liviusot ötszáz lej pénzbüntetésre ítélte.

— Öngyilkosság Kovaszincen. Kovaszincről jelentik: Giurgiu Miklós 46 éves jómódú földmives tegnap felakasztotta magát és meghalt. A gazdálkodó tettének okát homály fedli és ennek felderítésére a csendőrség megindította a nyomozást. Az eseményről ma jelentést tettek a csendőrszárnyparancsnokságnak és az aradi ügyészségnek.

— Gold mester, mint grafologus, jövőbelátó médiuma által, a Fehér Kereszt szállóban lévő lakásán, egész nap a közönség rendelkezésére áll.

Ünnepségek Aradon

Károly király születésnapja alkalmából

Vasárnap az egész ország ünnepelte Öfelsége Károly király 39-ik születésnapját. A király tudvalevőleg most Sinaiaiban időzik, úgy, hogy az ünnepelés központja Sinaia volt. Már korán délelőtt fényes *Te Deum* volt, amelyen a király is részt vett, rajta kívül jelen voltak az összes miniszterek és az ország főméltóságai. Az istentisztelet után a király különböző küldöttségeket fogadott, akik az ország jókívánságait tolmácsolták neki. A kihallgatásokat délelőtt egy órákor udvari ebéd követte. A király *Moniu* és *Vaida* miniszterelnök között foglalt helyet, míg *Mihály* nagyvadász mellett ült *Titulescu*. *Titulescu* különben az istentiszteleten nem vett részt, sőt az ebédnél is majdnem lekészt, azonban a király *Sturdza* ezredesét autóján *Titulescu*-ért küldötte. Elsőnek a miniszterelnök üdvözölte a királyt, rámutatott arra, hogy milyen volt a politikai helyzete Romániának 39 év előtt. Biztosította Öfelségét büségéről, melyben az egész ország osztozik. Károly király meghatva mondott köszönetet Vajdának, majd a poharát a nemzet boldogulására ültette. Sinaia-ban egész napon át éltették a királyt, este pedig fáklyaszorté rendeztek tiszteletére. Öfelsége a kastély erkélyéről gyönyörködött a felvonulásban.

Aradon éppen úgy, mint az ország többi városaiban megünnepelték a király születésnapját. Vasárnap reggelre az egész várost fellobogózták. Délelőtt az összes iskolák növendékei összegyűltek és a tanárok méltatták ennek az ünnepnapnak a jelentőségét. A görög keleti katedrálisban *Te Deum*-ot tartottak, melyet *Sacu* archimandrita celebrált. Az *Armonia* énekkar *Lipovan* karmester vezetésével az istentisztelet alatt egyházi dalokat adott elő. A hatóságok részéről megjelentek *Lázár* Ágoston dr. megyei prefektus, *Albu* Livius polgármester-helyettes a városi tisztviselőkár élén. A hadsereg részéről *Petrovicu* ezredes gyalog-sági dandárparancsnok, *Riscutia* alezredes tőrparancsnok és nagyszámú tisztiközlő vett részt. Ott voltak még *Caba* pénzügyigazgató a pénzügyi tisztviselőkarral. A rendőrséget *Moga* Romulus dr. kvesztör képviselte a szolgálatot teljesítő rendőrtisztek és legénység élén. Az istentisztelet befejeztével a székesegyház előtti téren felállított diszszázadok elvonulása következett. A katedrális előtt állottak fel *Petrovicu* ezredes, *Lázár* dr. prefektus, *Albu* Livius, helyettes polgármester és *Sacu* archimandrita, akik előtt egymás után vonultak el patkó zeneszó mellett a gyalogezred, a grancsárok, a tüzerek és a rosiori huszárok diszszázadai. A katonai parádét nagyszámban megjelent közönség nézte végig.

— Vakmerő betörés Ujaradon. Hum József ujaradi lakos feljelentést tett az ujaradi csendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az északai órákban behatoltak lakására és onnan egy kerékpárt, ezenkívül pedig különböző holmikat loptak. Kára meghaladja a 6500 lejt. A csendőrség a vakmerő betörők kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Véres verekedés Aradon. Vasárnap éjszaka Blaj János aradi munkás a Sarló-uccában lévő Wittmann-féle korcsmában mulatozott. A mulatságnak azonban ránézve szomorú vége lett. A korcsmában rajta kívül ismeretlen emberek mulattak, akikkel összeváltak. A veszekedést verekedés követte, melynek során a 28 éves munkást össze-vissza szurkálták. Beszállították a közkórházba, ahol kihallgatták, de támadóira nézve semmiféle felvilágosítás nem tudott adni. A rendőrség megindította a nyomozást a verekedők kézrekerítésére.

Jubiláltak az aradi textilgyári tűzoltók

Ünnepség és nagyszabású gyakorlat a Textilgyárban — Bankett és táncos-tea az Iparos Otthonban

Az aradi Textil-gyári tűzoltóság vasárnap töltötte be fennállásának tizedik évfordulóját. Ez alkalomból nagyszabású ünnepséget rendeztek, amelynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

A közönség és a tűzoltótestületek délelőtt tíz órakor gyülekeztek a gyár tágas udvarán, amikor megjelentek a báró Neuman család tagjai s a gyár igazgatói, előlepett a tűzoltóság parancsnoka: Weitzen Mór és keresetlen szavakban üdvözölte a megjelenteket. Utána Popa Constantin kulturtanácsos a város nevében üdvözölte a jubiláló tűzoltóságot, majd Záray Jenő vármegyei tűzrendészeti felügyelő a tűzoltószövetség nevében lelkes beszédet intézett a gyári tűzoltókhoz és a szolgálati érdemekkel dekorálta az érdemeseket. Csenka szakasparancsnok átnyújtotta a gyári tűzoltók ajándékát Weitzen fő- és Adelman alparancsnokoknak. Ezután kezdetét vette a jelképes támadási gyakorlat. Tíz sugár ontotta magából a vizet s az égő objektumok felé feltüntetett épületeket pillanatok alatt elárastották vízzel s a gyakorlat igen tetszett a megjelenteknek. Ennek befejeztével Neuman Ede báró üdvözölte a tűzoltókat, akik kiegészítve az aradi önkéntes, arad-gái és Astra-gyári tűzoltókkal, díszmenetet tartottak a zenekar hangjai mellett.

Déli egy órakor bankett volt az Iparos Otthonban. Az első köszöntőt Popa tanácsnok mondotta a királyra, míg Záray Jenő főfelügyelő Schiffmann vezérigazgatót, Prohászka járási inspektor Weitzen parancsnokot és nejét Aczél Ferenc igazgató a névtelen tűzoltókat üdvözölte. Beszédet mondtak még Milánkovits György iskolaigazgató és mások. A bankett délután 3 órakor ért véget és 5 órakor táncos-tea kezdődött, melyen szépségversenyt is tartottak. A fesztelen hangulatu estély jövedelme a gyári tűzoltóság segélyalapja javára fordított.

A jubileumi ünnepség alkalmából távirattal üdvözölték II. Károly királyt, mint a romániai tűzoltók védnökét és Neuman Károly bárót, aki üzleti ügyekben Bécsben tartózkodik.

— **Temetések.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Steinberger Ignác tekintélyes aradi kereskedőt. Délután öt órakor volt a temetése, melyen Vágvolgyi Lajos dr. főrabbi mondott gyászbeszédet, utána Weisz főkantor gyászségei mellett hantolták el. A temetésen a gyászoló családon kívül, az aradi kereskedelmi élet kiválóságai, jelentek meg.

Vasárnap temették el az öngyilkossá lett özvegy Simonné Roth Szerénát. Emlékeztet, hogy egy pár nap előtt már másodikban kísérelt meg Roth Szeréna öngyilkosságot és most elérte azt a nyugalmat, amit annyira óhajtott. Ismerősei és rokonai nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

Nagy részvét mellett helyezték örök pihenőre vasárnap délután fél 5 órakor Bokor Alajos aradi főosztályos. Arad kereskedelmi életének széles körökben ismert, kiváló tagját. A temetésre, amely az izraelita temető halottasházából ment végbe, nagyszámú közönség gyűlt egybe.

— **Vizsgálat a szelistei templom-összeomlásban.** Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely az aradmegyei Selistye községben történt, ahol az épülőfélben lévő román templom tornya összedőlt és három embert maga alá temetett, akik közül az egyik azonnal meghalt. Az ügyben a helyszíni vizsgálatot ma tartotta meg Gitta Agoston főügyész és Ionescu dr. törvényszéki orvos. Ezzel egyidejűleg megindult a hivatalos vizsgálat is annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Elfogott aradi hamiskártyás.** Ma délelőtt Mona államrendőrségi detektiv elfogta Lakatos Sándor ismert hamiskártyást. Lakatos Sándort az aradi rendőrségen már jól ismerik, s ugyanis bele volt keverve az emlékeztető Anfricht-féle betörésbe. Akkoriban sikerült tisztáznia magát, de azóta számtalanszor volt különböző szabálytalanságokért az aradi rendőrség foglya. Lakatos Sándornak azonban nagyon rossz az emlékezőtehetsége, mert valahányszor elfogták és a személyi adatai felől kihallgatták, mindig más évet diktált be. Legutóbb 19 évesnek mondotta magát, míg most csak már 18 évesként szerepel. A rendőrségen valószínűnek tartják, hogy Lakatos már a 24-ik évét tapossa, de attól tart, hogy a katonasághoz kerül és ezért nem mondja meg, hogy hány éves. Lakatos kihallgatása után átadták a térparancsnokságnak.

— **Elgázolt aradi urileány.** Súlyosabb természetű autóbaleset történt vasárnap délután a Radnai-uton, ahol Florescu hadnagy gépkocsijával elütötte Havaletz Julianna aradi urileányt, akit a mentők súlyos sérülésekkel a kórházba szállítottak. Az ügyben a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Kedden éjjel indulnak haza az Aradi Közlöny Fülleres Gyorsának utasai

Egy heti kellemes, feledhetetlenül harmónikus szórakozás után, kedden éjjel a romániai időszámítás szerint egy órakor indulnak haza Budapestre az Aradi Közlöny „Fülleres gyors”-vonatának vidám utasai. Kedden délután érkeznek Budapestre a bécsi kirándulók, akik természetesen csatlakoznak az éjjelkor induló vonathoz. Utasaink tegnap a Studiót és a lakihelyi állomást tekintették meg és ezzel véget is ért tartalmas, tanulságos, érdekes programunk. A „Fülleres gyors” tehát szerdán reggel hét-nyolc óra körül robog be az aradi pályaudvarra!

— **A lippai munkástevedző egyesület szüreti mulatsága.** A lippai Japán-szálló termeiben szüreti mulatságot tartott a Lippai Munkástevedző Egyesület vezetősége. A mulatság, mely iránt már előre hatalmas érdeklődés nyilvánult meg, kitűnően sikerült. A vezetőség által gyönyörűen díszített terem várta a közönséget, amelynek mennyezete roskadozott a nagymennyiségű szőlőtől és mustos üvegektől. Csőszök és csőszleányok vigyáztak az ingyencsütrőkre, azonban a legnagyobb elővigyázat ellenére, a késő éjjeli órákban alig lógott szőlő a mennyezeten. Az ügyesek alaposan megdézsmálták a készletet. A közönség szünni nem akaró jókedvben töltötte az órákat és csak a reggeli világosság vetett véget a mulatságnak. A rendezés nehéz munkájáért Mayer Nándor elnököt, Höffler Márton sportigazgatót és Szignárovits János szakosztályvezetőt illeti minden dicséret.

— **A Hellas Sport Club értesíti tagjait,** hogy téli club-helyiségét ma délután 5 órakor az Iparos Otthon emeleti különtermében nyitja meg. A club-helyiség minden kedd, csütörtök, és szombat napon áll a tagok rendelkezésére.

— **Munkánélküli tisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak,** akik segélyre igényt tartanak, minden délután 3—5 óráig jelentkezzenek salát érdeklükben a Magánalkalmazottak Egyesületében, Pista Avram Iancu 18., I. em. (Bárszty-ház.)

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesülete** értesíti Katkó István, Lupu Péter Mihály, Német Zsigmond, Timkó M. Vilma volt ACSEV., továbbá Gábor Lajos, Hajós Illés, Nagy Ferenc, Farkas János, Urbancsek Pál és Anghel György volt MÁV. és CFR. nyugdíjasokat, hogy október havi nyugdíjuk felvétele végett a CFR-közp. pénztáránál jelentkezzenek. Özv. Joanovics Sándorné, Olajos Rozália, Erdélyi Anna Mária, özv. Boros Arnokné, Lipka István, Ludmányi István, Nyíri József, Takács Imre, Halmai Dániel, Nagy Mihály és Jank Leó nyugdíjasok pedig a részükre érkezett okmányok átvétele végett Arad állomás iktató hivatalában sürgősen jelenjenek meg. Értesítjük egyben tagtársainkat, hogy a tűzifa-fuvardíj emelésének visszavonása folytán az előjegyzett tűzifát folyó hó 25-ig a régi kedvezményes áron vehetik át.

Bor Imre temetése

Harmadik éven át dolgozott szakadatlanul

Tragikus körülmények között hunyt el vasárnap reggel Demeter-uccai lakásán Bor Imre. Arad jogász-, valamint újságíró-körében általánosan ismert nyugdíjas ügyészeti irodafőnök.

Bor Imre 1897-től 1903-ig mint korrektor az Aradi Közlöny szolgálatában állott, majd innen elkerülve az aradi királyi ügyészségen nyert alkalmazást. Barátai, ismerősei és kollégái, de mindenki, aki egyszer is beszélt ezzel a szimpatikus emberrel, szerette és becsülte, mert számára nem létezett más szórakozás, csak a munka. Az aradi ügyészségen 35 éven keresztül dolgozott fáradhatatlanul, míg 5 évvel ezelőtt nyugdíjba küldték. Ettől kezdve nagy nélkülözéseknek volt kitéve Bor Imre, mert a rendszertelenül fizetett kis nyugdíjából csak tengődni tudott, egyik napról a másikra. Halála 75 éves korában szívizélhűdés következtében állott be. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett a Felső-temető halottasházából. A szertartáson Csécsi Imre református esperes mondott megható gyászbeszédet, majd pedig örök nyugalomra helyezték Bor Imrét.

— **Lausanneban ül össze a négyhatalmi konferencia.** Londonból jelentik: Majdnem bizonyos, hogy létrejön a négyhatalmi konferencia és azon a német birodalmi kormány is részt fog venni, mert elejtették azt a tervet, hogy Genf legyen a konferencia színhelye. A választás Lausanne mellett esett, az összehívás időpontja pedig november első hete lesz.

— **Szörnyű öngyilkosság.** Szombathelyről jelentik: Az öngyilkosság borzalmas módját választotta Barki József acsádi parasztgazda. A gazda bentjárt a hetivásáron, Szombathelyen, porékáját eladta, de az egész pénzt elitta. Apja ezért szemrehányást tett neki, mire Barki elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Kötelet akasztott a nyakába, a kötél másik végét a szekérhez erősítette és ostorral a lovak közé csapott. A lovak vad iramban száguldozni kezdtek és maguk után vonszolták Barkit, aki nek teste teljesen szétrocskolt. Több, mint másfél kilométert rohantak a lovak, amíg végre sikerült őket megállítani, de a gazdán már nem lehetett segíteni. Cafatokban lógtak róla a véres husdarabok, már halott volt.

— **Más helyett gyilkolták meg.** Debreceni tudósítónk jelenti: Gyöngy Miklós huszonkét éves nagyívánú legény az északai órákban hazafelé tartott. Utközben valaki a sötétben megtámadta és tizenöt késszurást ejtett rajta. Mikor a megtámadott véresen összeesett, az ismeretlen támadó gyufát gyújtott és megnézte áldozatát.

— **Tyhi, Atyauristen.** — kiáltott fel a támadó, — hiszen és nem is magát akartam bántani.

Ezzel elszaladt. Gyöngy Miklós eszméletét veszítette és csak a debreceni sebészeti klinikán tért magához. Támadóját nem ismerte fel, Súlyos sérüléseibe ma belehalt. A csendőrség keresi a gyilkost.

— **Beugrott egy elegáns leány a Dunába.** Budapestről jelentik: Vasárnap a késő esti órákban, az Erzsébet-bidon járókelőknek feltűnt egy elegánsan öltözött fiatal leány, aki gyors mozdulattal átvette magát a korláton. A motoros mentőőrség nyomban segítségére sietett, látták is felbukkanni azon a helyen, ahol beugrott, de a következő pillanatban újból elmerült és végképpen eltűnt. Annál nagyobb meglepetést keltett, amikor nem sok idő múlva meglátták, hogy a leány a hídól néhány méter távolságra lefelé, szabályos tempókkal uszik a vizen. Le is uszott a Ferenc József-hídig, ahol kimászott a partra.

— **Az aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Felhívjuk özv. Timkó Miklósné, Német Zsigmond, Katkó István és Lupu Mihály Péter volt ACSEV. nyugdíjasokat, valamint Gábor Lajos, Hajós Illés, Nagy Ferencet, Farkas János, Anghel György és Urbancsek Pál CFR. nyugdíjasokat, hogy f. évi október havi nyugdíjukat a CFR. központi pénztáránál haladéknél vegyék fel, mivel különben az hátrébbre fog vésni.

SPORT KÖZLÖNY

Lelkes játék után megérdemelten győzött a válogatott Linzben

Az Európa Amatőr Kupa-mérkőzés egyetlen gólszerzője Bodola volt — Románia vezet a bajnokságban — Románia—Ausztria 1:0 (1:0)

Linzből jelentik: A román válogatott-együttes hosszú utazás után szombaton érkezett meg a mérkőzés színhelyére és ezt a nagy utat a játékosok meg is érezték a másnapi mérkőzés alatt, de lelkes játékkal megadásra készítették az osztrákokat, így az Európa Amatőr Kupa bajnokságának élén állanak. A táblázat a következő:

1. Románia	4	3	1	9:6	6	3. Magyarország	4	2	2	10:7	4
2. Csehszlovákia	4	2	2	10:7	4	4. Ausztria	6	2	4	11:21	4

A román válogatott a következő összeállításban szerepelt: Pülök—Vogl, Albu—Gain, Körtormány, Moravetz—Bindea, Kovács, Rónay, Bodola, Kocsis. A mérkőzést eldöntő gólt a 25-ik percben Bodola és Kocsis összjátékából Bodola rugta. A román együttes legjobbjai Vogl, Albu és Bodola voltak. Zenisek bíró jól vezette a meccset.

A válogatott-együttes, mint Bucuresti reprezentánsai szerdán Bécsben a Hakoah ellen játszanak és itt Bugarin is szóhoz fog jutni. Az összeállítás ez lesz: Bugarin—Bulzan, Albu—Chiroi II., Vogl, Moravetz—Bindea, Kovács, Sepi, Bodola, Surlasiu. A mérkőzésről beszámolót adunk.

Megőrizte veretlenségét és ezzel első helyét az ATE

Bíróverés a Transilvania—Soimi-mérkőzésen — Gyenge játék keretében győzött az AAC — A Hakoah és a Tricolor megosztóztak a pontokon

Az I. osztályu bajnokság során négy mérkőzést bonyolítottak le, de ezek közül egyik sem mozgott magas nívón, sőt egyes meccsek egyenesen unalmasak voltak, úgy, hogy a közönség csalódottan távozott. Az ATE pontot vesztett a mikalakaiakkal szemben, de ugyanakkor pontosztzkodás volt a Hakoah és a Tricolor közötti összecsapáson. Az AAC-pályán lejátszott mérkőzések mindegyike 3:0 arányban végződött: a Transilvania megérdemelten verte az Unirea-t, az AAC a Soimit. Az utolsó előtti forduló után a bajnoki táblázat a következő:

1. ATE	6	4	2	—	16	3	10
2. Olimpia	6	3	2	1	9	7	8
3. AAC	6	3	2	1	14	11	8
4. Unirea	6	3	1	2	16	9	7
5. Transilvania	6	2	2	2	8	4	6
6. Hakoah	6	1	2	3	5	14	4
7. Soimi	6	1	1	4	5	16	3
8. Tricolor	6	—	2	4	4	11	2

Beszámolónk a következő:

ATE—Olimpia-PTT 1:1 (1:1). Gloria-pálya, bíró: Darázs. A többet támadó fél az

A góllövő-rekorder címét még Puskás őrzi, aki vasárnap is megrugta a maga egy gólját, 10 gólt rugott: Puskás (AAC), 6 gólt rugtak: Tóth (ATE), Barbu I. (Olimpia), Megyesi (Unirea), 5 gólt rugott: Szabó K. (Unirea), 4 gólt rugott: Fritz (ATE), 3 gólt rugott: Bajti (ATE), 2 gólt rugtak: Pernecki (AAC), Szabó (ATE), Kántor és Grünfeld (Hakoah), Lepis (Olimpia), Bogdan és Popian (Soimi), Bódi (Transilvania) és Ujj (Unirea), 1 gólt szereztek: Incze és Szabó (AAC), Bellai (ATE), Engel (Hakoah), Comlosan (Olimpia), Morkov (Soimi), Ivanosv (ATE), Goldstein, Mánits és Farkas (Transilvania), Ardelean, Hönig II., Palásti és Babó (Tricolor), Tausch és Varga (Unirea). Öngólt vétettek: Spierer (Hakoah) és Nedabilek (Unirea). Eddig összesen 77 gólt rugtak.

O Szövetségi díjmérkőzések. AMTE—Tricolor 9:2 (2:0). AVMSE—ATE 5:2 (3:1).

Olimpia-PTT együttese volt, de mégis egy 11-esből szerzett góllal sikerült pontot szerezniük. Ballai lőtte az I. félidő 44-ik percében a tornászok gólját, amit szünet után Barbu I. penáltból egyenlített.

Hakoah—Tricolor 0:0. Gloria-pálya, bíró: Vulpe. Gyenge játék, reális pontosztzkodás! A Hakoah támadott többet, de a tehetetlen csatárok nem tudták kihasználni a helyzetet. Schmiedt Tricolor-játékost a bíró kiállította.

Transilvania—Unirea 3:1 (1:0). AAC-pálya, bíró: Burdán. Az idei szezon legdurvább mérkőzését megérdemelten nyerte a lelkes Transilvania. Gólszerzők: Nedabilek (öngólját), Farkas (11-ből) és Soki. A bíró Kossek (Transilvania) és Varga (Unirea) játékosokat kiállította. A mérkőzés után egy magáról megfellekedett Unirea-játékos, névszerint Böszörményi, Burdán bíró sulyosan inzultálta.

AAC—Soimi 3:0 (1:0). AAC-pálya, bíró: Oravetz. A végetekig unalmas mérkőzés gólszerzői Pernecki (2) és Puskás voltak.

O Ifjúsági bajnokság. ATE—Tricolor 3:2 (3:0). AMTE—Unirea 5:0 (2:0). AAC—Gloria 2:1 (1:1). Hakoah—Olimpia 1:1 (1:0). Transilvania—Soimi 6:1 (4:0). Juventus—Titanus 1:0 (1:0).

O kitűnően sikerült az AKE vívóakadémiája. Hétfőn este a parki Kioszkban rendezte az Aradi Koresolyázó Egylet szezonnyitó vívóakadémiát, amely élénk érdeklődés mellett folyt le. Franki Gyula és Stern Endre vívtak érdekes kardasszat, majd Kauten Lajos és Weinberger István kardmérkőzése következett. Kauten Sternnel, Fraenkl Weinbergerrel mérte össze kardját, majd Kauten Weinberger törasszó zárta le a nívós akadémiát.

O Botrány. Kiszszentmiklóson. A II. oszt. bajnokság vasárnapi küzdelmei során sulyos botrány volt Kiszszentmiklóson. Eredmények: Juventus—RAC. Banatul—AVMSE 2:0. (1:0). Egyetértés—Frontiera 1:1 (0:0). Titanus—Viktória 6:1 (1:0). Vulturul—Virtutea 3:1 (3:0).

ARLESZALLITAS!!

ZEPHIR kályháknaál.

Nem a minőséget,
hanem
az

árát
redukáltuk!!

Kérjen árajánlatot

Szántó Dezső és Fia

redőny- és kályhagyártól

Oradea.

Lerakat: Andrányi Károly és Fiai, Arad.

Döntetlenül végződött a magyar
profiliga első derbyje

Győzött a Szeged FC — Döntetlen a Bocskai
—III. ker. FC találkozó

Hungária—Ujpest 3:3 (2:2). Az Ujpest jól kezdi a mérkőzést s Auer már a második percben megszerzi a vezetést. A 28. percben Titkos egyenlít, azonban három perc múlva már ismét az Ujpest vezet, ezuttal P. Szabó jóvoltából. A 38. percben Cseh II. állítja be a félidő végeredményét. A második félidő finisében az Ujpest látszik győztesnek, amikor a 31. percben Sáros révén újra vezetéshez jut, de a Hungáriának két perccel a mérkőzés befejezése előtt sikerül Barátky révén kiegyenlitenie.

Ferencváros—Nemzeti 2:0 (1:0). A Nemzeti csapata lelkesen védekezett. A vezetőgólt Turay lövi tizenegyesből, a másodikát Takács I. szerezte meg a második félidő 39. percében.

Szeged—Somogy 3:1 (1:1). A szegedi csapat jobban szerepel az első osztályban, mint elődje, a Bástya. Lukács (2) s Korányi II. szereztek meg a szegediek góljait, míg a kaposvári csapat vigaszgólját Galambos lőtte.

Kispest—Soroksár 7:2 (3:0). A kispesti csapat góllövői Steiner (2), Szepes (2), Mikes (2) és Konyor, a soroksáriaké Kautzky és Schweitzer.

Budai 11—Attila 3:2 (1:0). Góllövők: Polgár, Röck, Czumpf, illetve Vadász és Simonyi.

A magyar bajnokság állása: 1. Hungária 11 pont, 2. Ferencváros 10, 3. Budai 11, 9, 4. Ujpest 9, 5. Bocskay 6, 6. Szeged FC 5, 7. Kispest 5, 8. Soroksár 3, 9. Nemzeti 3, 10. Attila 3, 11. Somogy 2.

Külföldi eredmények, — külföldi
események

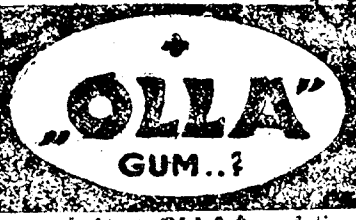
Pozsony: A Budai „11” 1:0 arányú vereséget szenvedett a Bratislavától. — Varsó: Kusocinski 2 angol mérőföldön 9:07.4 mp-vel a 9:09.4 mp-et futó Isoholló előtt első lett. — Bécs: Bajnoki eredmények: Rapid—WAC 3:1, WSC—Libertas 4:3, Wacker—Admira 3:2, FAC—Hakoah 3:2, Austria—Vienna 1:0. — Prága: Bajnoki meccs során a Spárta 2:1-re verte a Slaviát. — Budapest: A II. profiliga eredményei: Taxi—VAC FC 2:1, Phöbus—Bak TK 3:2, Droguisták—Rákospalota 3:0, Vasa—Csepel 4:0, Budafok—Drasche 3:2, Schell—Etc FC 1:0 meglepetés! Amatőr-bajnokság: Törekvés—UTE 8:0, FTC—EMTK 3:2, Elektromos—FVSK 3:3, VI. ker. FC—33. FC 1:0, MÁVAG—Postás 5:1, BSE—MTK 4:3, BSZKART—BEAC 4:1, Békéscsaba: Az alosztály derbyjét a Bohn SC 5:1 arányban nyerte az Előrével szemben. A gólok közül Bali egyet rugott.

Milliókkal tölti meg zsebed,
Ha megveszi Ilescu sorsjegyét!

BANCA ILIESCU aradi főelárusító, Strada Bratianu 7. szám.

Huzás

szerdán, csütörtökön.

„OLLA“

 prophylaktikus készítmény. Ne kockáztassa egészségét súlyos utánaesetokkal, utasítsa ezeket vissza és követeljen kíméletesen OLLA-t eredeti csomagolásban!

Vereségei szenvedett a magyar atlétaválogatott együttese

Olaszország—Magyarország 79—62

Firenzében tegnap bonyolították le győnyörű napfényes, de hideg és szeles időben, több mint 10.000 főnyi közönség előtt az olasz-magyar atlétikai viadalt, amely az olaszok 79:62 ponttrányu győzelmével végződött.

Részletes eredmények a következők:

100 m. síkfutás: 1. Toetti (o.) 10.8 mp. 2. Marcegatti (o.) 3. Schier (m.) Raggambi a közönség kívánságára versenyt kívül elindult és mellészélességgel második lett Toetti mögött. 400 m.: 1. Barsi (m.) 50.6 mp. 2. Tavernari (o.) 51 mp. 3. Giacomelli (o.) 4. Szalay (m.) 800 m.: 1. Szabó (m.) 2 p. 01 mp. 2. Tavernari (o.) 2 p. 01 mp. 3. Furia (o.) 4. Zsitvay (m.) 1500 m.: 1. Beccali (o.) 4.03.2 mp. 2. Szabó 4 p. 04 mp. 3. Furia (o.) 4. Govrik (m.) 5000 m.: 1. Ceratti (o.) 15 p. 35.4 mp. 2. Nitti (o.) 3. Kellen. 4. Simon. 110 m. gát.: 1. Valle (o.) 15.1 mp. 2. Kovács 15.2 mp. 3. Jávör (m.) 4. Coldone (o.) 400 m. gát.: 1. Facelli 56.4 mp. 2. Kovács 57.3 mp. 3. De Negri. 4. Nagy. Magasugrás: 1. Bódossy 190 cm. 2. Késmárky és Tomasi 185 cm. 4. Degli 180 cm. Távolugrás: 1. Balogh (m.) 718 cm. 2. Fekete (m.) 712 cm. 3. Maffei (o.) 709 cm. 4. Tomassi (o.) 666 cm. Súlydobás: 1. Darányi (m.) 14.84 cm. 2. Csányi (m.) 14.23 m. 3. Pighi (o.) 12.66 m. 4. Agarti 11.00 m. Diszkoszvetés: 1. Dapogen (m.) 47.11 m. 2. Remezz 45.48 m. 3. Pighi 43.26 m. 4. Szazalli (o.) 28.23 m. Gerelyvetés: 1. Agosti 57.88 m. 2. Szazalli 57.05 m. 3. Várszegi 56.4 m. 4. Budavári 55.20 m. Olimpiai staféta: 1. Olaszország. 2. Magyarország. 100 méterrel nyerve.

O Barátságos mérkőzések. AMTE—AAC kombinált 5:1 (2:0.) AAC-nállya. bíró: Kalmár. Az AMTE csupán a II. félidőben mutatott elfogadható játékot. Góllövők: Walter (2). Tolán (2). Nagy. Illetve Horváth. Fortuna—Hakorh II. 1:0 (0:0.) Hakorh győngyvesapát—Olimpia PTT II. 1:1 (0:0.)

O Vidéki eredmények. Bajnoki mérkőzések voltak a soron. Temesvár: Kinizsi—Iszár 4:0. Banat—Elektrika 3:2. TAC—Kadima 6:1. Ripensia—TMTE 2:1. Barátság. Kolozsvár: KMSC—Fellegrvár 4:1. KAC—Maggibor 4:0. Szatmár: Barkochba—SzSE 2:2. Resica: UDR—Rapid 4:1. Lugos: Vulturii—Colping 6:1. Karansebes: Vulturii—Inainte 11:0. Brassó: IAR—Olimpia 3:1. ACFR—BMTF 6:1. Várad: Makkabea—Kinizsi 2:0. Crisana—Sportul Studentesc 5:1. Szalonta: Törekvés—Corvin 6:0. Szeben: NSE—Internitas 10:0.

A bulgár bajnok AS „23“ Bucuresfiben játszott, ahol szombaton a CFR-t 2:0-ra verte, míg másnap az Unirea—Triclorral 2:2 arányban döntetlent ért el. Bajnoki mérkőzések: Sportul Stud—Makkabi 1:0. Olimpia Vojv. Mihai 5:0. Barátságos mérkőzés: Juventus—Vénus 4:3.

O Csónakházat kíván építeni az ATE. Az ATE sportegyesület vezetőségének egy küldöttsége kereste fel ma délelőtti Aradváros vezetőségét. Az aradi sportegyesület arra kérte Aradváros vezetőségét, hogy a belvárosi Marospart mentén bocsásson rendelkezésére az egyesületnek egy megfelelő helyet, ahová a tavasszal modern csónakházat építhetnek. Botiuc Elek interimár-bizottsági elnök megígérte a küldöttségnek, hogy a kérdést mielőbb kitűzi a legközelebbi interimár bizottsági ülés tárgysorozatára.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapesten a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:
 Carlton kávéházban, Petőfi-tér.
 Kovács kávéházban, Oktogon.
 Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.
 Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.
 Merán szálloda halljában, Berliini-tér 7.

Jól szerepeltek a román atléták Athénben

Gaál és Nemes olimpiai bajnokok lettek — Havaletz — ötödik

Athén. A Balkáni Olimpiász második napján a következő eredmények voltak: 200 m: 1. Frangudis görög 22.9 mp. 2. Löwenfeld román 23.4 mp. 400 m gát: 1. Hadzigrigoriu görög 58.2 mp. 5000 méter: 1. Tsukala görög 16:07.8 mp. 2. Nanos görög 16:11.5 mp. 3. Manea román 16:19.4 mp. Hármassugrás: 1. Papanikoalo görög 13.67 mp. Görög stílusú diszkoszvetés: 1. Gantcheff bolgár 37.29 m. 2. Sillas görög 36.53 m. Havaletz 32.71 méterrel ötödik lett. Balkán staféta (100, 200, 400, 800): 1. Görögország 3:28.4 mp. 2. Románia 3:31.

A harmadik nap két kiemelkedő román sikert hozott, 110 m gát: 1. Mantikas görög 14.9 mp. 2. Buratovitce szerb 15.4 mp. 400 m: 1. Nemes román 51.4 mp. 2. Passi görög 51.6 mp. 1500 méter: 1. Georgakopulos görög 4:13.4 mp. Gerelyvetés: 1. Papageorgiu görög 57.47 m. 2. Riesz román 55.34 m. Rudugrás: 1. Andreopulos görög 381 cm. Marathoni futás: 1. Gaál román 3 óra 20 perc 41 mp.

Aradmegyei apostolok az aradi törvényszék előtt

Akik azt sem tudják, milyen felekezetek tagjai?

Egyre gyakrabban kerülnek az aradi törvényszék elé a megyében terjedő különböző új vallási szekták követői. Ma az ugynevezett pentakosztaalista szekta tagjainak egy csoportja állott az aradi törvényszék szekciója előtt azzal a váddal terhelve, hogy a görög keleti ortodox egyház ellen agitált és az ó-hitű egyház tagjait az új szektának igyekezett megnyerni. A pentakosztaalisták tudvalevőleg az ó-testamentum alapján állanak és olyan életmódot kívánnak folytatni, mint az apostolok.

A Buteni községbeli három vádlott Muntean Péter, Ardeu Péter és Popa Péter azt hangoztatták, hogy ők nem agitáltak az ortodox egyház ellen és csupán a lépten-nyomon felburjánzó bűnök ellen beszéltek. Tizenkét tanut hallgatott ki a törvényszék, akiknek mindegyike pentakosztaalista volt. Sokan közülük azonban nem tudták ki-ejtetni a komplikált nevű szektának a hivatalos címét és csupán annyit mondtak, hogy az új vallás követői. Egyébként mindannyian azt vallották, hogy a három vádlott nem agitált az ortodox egyház ellen. A három vádlottat a törvényszék rövid tanácskozás után felmentette.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi Astra-gyár megvásárlása fölött a minisztertanács dönt

Milyen feltételek mellett kerülnek a CFR tulajdonába az Astra- és a Romloc-vagongyárak? — Háromszázhatvan milliós tranzakció

Beavatott körök úgy tudják, hogy Románia nehéziparában évek óta egyik legjelentősebb tranzakció sorsa fog a közeli napokban eldőlni. Ez a tranzakció nemcsak az ország, de elsősorban Arad gazdasági életét is rendkívül közelről érinti, mert arról van szó, hogy ekkor történik döntés az ország egyik legnagyobb nehézipari konszernjének, az aradi Astra Első Vagon- és Gépgyár, továbbá a brassói Romloc Vagongyár üzemének a CFR által való megvásárlásáról. A CFR vezérigazgató-sága ugyan már elhatározta az említett iparvállalatok megvásárlását, azonban ennek az ügynek a véglegesítése a minisztertanács jóváhagyásától függ. Tekintve azonban a jelenlegi kormányválságot, a vélelmezés döntés ebben az ügyben már napokig elhúzódhat.

A tárgyalások a CFR vezérigazgató-sága és az Astra-konszern vezetősége között már hónapokkal ezelőtt megindultak. Egyszerre még ma is kétséges, hogy sikerülni fog-e megszerezni a megvételhez a minisztertanács jóváhagyó határozatát.

A megindult tárgyalások során került fel az a terv, hogy az Astra és a Romloc üzemait, amelvekkel szemben vállalta a CFR legnagyobb kötelezettségeit, a CFR vásárolja meg. A tárgyalásokat ebben az irányban folytatták és sikerült is megegyezést létrehozni, amelynek értelmében

az Astra aradi és a Romloc brassói üzemait 360 millió lejért a CFR megvásárolta.

Ez a vételár, amint az Astra és a Romloc 1931. évi mérlegeiből megállapítható, meghaladja a mérlegben foglalt felértékelést. Az Astra üzemai ugyanis a mérlegben 308 millió 63.613 lej, a Romloc üzemai pedig 40.021.961 lejjel szerepelnek, vagyis a brassói és az aradi üzemek összértéke a mérlegek szerint 343 millió 85.574 lej, ami azt jelenti, hogy a CFR úgy az Astrának, mint a Romlocnak összes üzemait megvásárolta.

Ionescu vezérigazgató nyilatkozata szerint a szerződés értelmében ebben az évben 120 millió lej, a következő évben szintén 120 millió lej fizetendő készpénzben a vételár fejében,

ezenkívül a CFR átvállalja az Astrának és a Romlocnak a Banca Nationalával szemben fennálló 120 millió lejes adósságát, amit a stabilizációs és az 1931. évi monopolkölcsönből még rendelkezésére álló összegből fedezhet.

Gazdasági körökben élénk érdeklődéssel kísérik, hogy amennyiben sikerülne a minisztertanács jóváhagyását megnyerni a tranzakcióhoz, mi lesz a sorsa a megvásárolt üzemeknek, fennmarad-e továbbra is az Astra-konszern, amely csak az 1931. évi mérlegben kimutatott adósságait tudja kifizetni, ha a CFR-től megkapja a 360 milliós vételárat és a CFR-től megkapja a 360 milliós lejes követeléséhez hozzá jut. Kérdéses tehát, hogy az Astra-konszern fog-e működést kifejteni a jövőben, bár az érdekeltségébe tartozó Vulcan gépgyár hatalmas berendezései a továbbműködésre lehetőséget nyújtanak.

Politikai körökben a CFR és az Astra-konszern között létrejött szerződés minisztertanácsi jóváhagyásának késedelmét azzal magyarázzák, hogy a kormány több tagja élesen állást foglalt a CFR tranzakciója ellen, azzal az indoklással, hogy a CFR, ismerve azt a súlyos kötelezettséget, amelyet a vagonjavító gyárakkal szemben vállalt, mégis óriási befektetésekkel építette ki saját vagonjavító műhelyeit, amelyeket nem tud megfelelő munkával ellátni, eltekintve attól, hogy

a saját rezsisiben történő vagonjavítás sokkal többbe kerül a CFR-nek, mintha a munkásokat a szerződéses vállalatokkal végezteti el.

Gazdasági és politikai körökben élénk érdeklődéssel figyelik, hogy a CFR és a kormány közötti harc — amely a vasut autonómiája kérdésében az utóbbi hónapokban már nagyobb hullámokat vert — hogyan fog eldőlni. Erdély és főleg Arad gazdasági életére nem közömbös az Astra-konszern iparvállalatainak és a Romlocnak leépítése, mert ezzel nemcsak a munkanélküliség fog nagymértékben növekedni, de tartani kell attól, hogy az üzemi berendezéseknek a Regátba szállításával Erdély iparát éri súlyos károsodás.

Az Exportintézet engedélyéhez kötik a Magyarországra irányuló fűrészáru-kivitel

Újabb puccs-szindikátust kívánnak létesíteni — A magánvállalkozások rovására történik a szindikátus alakítása — Megjelent a Monitorul Oficialban a sérelmes rendelet

Feltűnést keltő intézkedést léptetett életbe a kormány a fűrészáru, illetve a puha faanyagok Magyarországra irányuló exportjával kapcsolatban. A fakeskedők körében már régebben élénken kommentálták azokat a tárgyalásokat, amelyeket a kereskedelemügyi minisztérium kezdeményezett magyarországi fűrészáru-kivitelünk ügyében. Beavatottak tudni vélték, hogy a minisztériumnak az a célja, hogy az annyi panaszt kiváltott nagyváradi tűzifaexport-szindikátus mintájára fűrészáru-exportszindikátust is létesítsenek, arra való tekintettel, hogy Magyarország most már a fűrészáru bevitelét is kontingentálta. Ez a terv annál nagyobb feltűnést keltett, mert — mint az Aradi Közlöny elsőnek jelentette — nemrégiben éppen hivatalos helyről érkezett felszólítás az Erdélyi Fakeskedők Egyesülete aradi központjához, amelyben arra kérték az egyesületet, hogy memorandumban terjessze a kormány elé a kiviteli szindikátus ellen felmerült panaszokat. Ebből tehát félremagyarázhatatlanul arra lehet következtetni, hogy a kormány a tűzifaexport-szindikátust fel akarja oszlatni. Annál érthetlenebb tehát, hogy most újabb szindikátust létesítenek.

A tervek szerint

ez az új szindikátus osztaná fel az egyes fűrészáru-exportőrök között azt a mennyiséget, amelyet a Magyarország által biztosított kontingens keretén belül exportálhatnak.

Állítólag a kormány azzal a tervvel is foglalkozik, hogy az említett intézkedéseket azokra az exportőrökre is kiterjessze, akik más országokba exportálnak, arra való tekintettel, hogy más országok is kontingentálták a fűrészáru-bevitelt. A tanácskozással és az előrelátható intézkedésekkel kapcsolatban a fűrészáru-exportőrök Bucurestiben értekezletet tartottak, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy a minisztérium nem értesítette őket ennek a kényszer-szindikátusnak a létesítéséről és hogy a tervet később, nem illetékes forrásokból kellett megtudniok. Arra kérték tehát a minisztériumot, hogy függesse fel az intézkedések foganatosítását mindaddig, amíg az exportőrök a kérdést át nem tanulmányozhatják.

Ennek az intervenciónak azonban, úgy látszik, hogy eredménye csak részben mutatkozott, amennyiben

a Monitorul Oficial ma Aradra érkezett, október 14-iki számában már meg is jelent az a minisztertanácsi jegyzőkönyv, amely úgy intézkedik, hogy a fűrészáru exportját Magyarországgal ezentúl csak kiviteli engedély alapján lehet lebonyolítani.

A minisztertanácsi jegyzőkönyv megemlíti, hogy a kormánynak az a terve, hogy erre a célra külön szindikátust létesít, azonban mindaddig, amíg a szindikátus alapításáról és működéséről szóló tervezet végleg elkészül,

a kiviteli engedélyek kiadásával és szétosztásával a kereskedelemügyi minisztérium kebelében működő Exportintézetet bízzák meg.

Ez a minisztertanácsi jegyzőkönyv általános elégedetlenséget váltott ki az érdekeltek között, akik szerint az exportszindikátusra vonatkozó előzetes tárgyalásokból és kormánynyilatkozatokból, valamint abból a körülményből, hogy a CAPS (Autonom Erdőpénztár) a fűrészelt faanyag termelését az utóbbi időben a maximumig fokozta, arra lehet következtetni, hogy a kormány itt elsősorban az állami kezelésben levő és szinte monopoljogot élvező CAPS produkciójának exportját akarja lehetővé tenni. A CAPS ellen tudvalevőleg már ismételt súlyos panaszok hangzottak el, hogy különböző kedvezményeket élvezve, illojális konkurrenciát teremt a terhek sorától roskadozó magánter-

melésnek és magánkereskedelemnek. Eddig azonban a konkurrenciát csak belső viszonylatban lehetett érezni, míg most, úgy látszik, hogy a CAPS az exportkampányban is részt akar venni a magánvállalatok rovására. Ezt látszanak alátámasztani azok a — még meg nem erősített — hírek, hogy

a CAPS 1500 vagon puha fa magyarországi importjára kapott magánkompenzációs permiszt.

Egyelőre még nem lehet tudni, hogy ez a kompenzációs üzlet a már Romániának megállapított összesen kétezer vagonos kontingens terhére történik-e, avagy pedig a CAPS-nak egy külön akciója. Bárhogyan is álljon a dolog, kérdéses, hogy nem fogja-e a magyar-román clearing-saldót túlságosan kedvezőtlenül befolyásolni ez a tranzakció.

Márai Sándor cikksorozata

A szegénység iskolája

minden vasárnap az

UJSÁG-ban

= Ezer vagon buza Magyarországból Romániába. Az Argus ma azt a szenzációs hírt közli, hogy a kormány elvben hozzájárult volna ahhoz, hogy Magyarországból ezer vagon búzát hozhassanak be Romániába, anélkül, hogy a szóban lévő szállítmány után a vagononkénti negyvenezer lejes vámot lefizetni kellene. Ezt az ezer vagon búzát állítólag a hadsereg szükségleteire használnák fel. A kormány állítólag azért járult hozzá a vámmilletéknek erre a szállítmányra való felfüggesztéséhez, mert a buza belső árfofolyama már elérte a kormány által kívánt 60 ezer lejes vagononkénti árfolyamot és ezzel jóval a világparitás fölé emelkedett. A jelentés szerint az érdekeltek úgy tudják, hogy a magyarországi búzát ab határ 14 pengős áron adják, ami 400 lejnek felelne meg. A hír még nem nyert megerősítést és általános az a vélemény, hogy a kormány azt meg fogja cáfolni.

= Szövetségbe tömörülnek az erdélyi mezőgazdasági kamarák. Az erdélyi mezőgazdasági kamarák a speciális erdélyi agrárérdekek védelmére, az Erdélyi Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének megalakítását vették tervbe. Az előkészítő gyűlést október 9-ikén tartották meg az erdélyi mezőgazdasági kamarák vezetői Kolozsváron. Ezen az ülésen az ideiglenes ügyvezető igazgatóság elnökének Serban Mihály minisztert, alelnöknek pedig Emil Negru-t választották meg. Tagok: dr. Valer Moldovanu, dr. Clomac, dr. Pop, dr. Niculescu Zeicu felügyelő. A végleges alakuló gyűlést október 22-ikén tartják meg, amikor is az erdélyi állattenyésztők is kongresszust tartanak.

Aradváros nem tudja kifizetni a tisztviselők megítélt követeléseit

A tisztviselők terve a kifizetés megkönnyítésére.

Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában részletesen beszámoltunk róla, a belügyminisztérium véglegesen jóváhagyta azt az egyezményt, amelyet Aradváros jelenlegi vezetősége létesített a város tisztviselő-karával az indemnitációs járandóságok visszatérítése ügyében. Az egyezmény szerint közel tízenegy millió lejt kellene kifizetnie Aradváros főpénztárának a tisztviselők számára, azonban az a helyzet, hogy a város pillanatnyilag nincsen abban a helyzetben, hogy fizetni tudjon. A legutóbbi városi költségvetésben Radu Cornél dr. volt városi interimár-bizottsági elnök tartalékkolt ugyan erre a célra egy hárommillió lejes költségvetési tételt, ez a tétel azonban a rossz inkasszó-viszonyok miatt, sajnos, csak papíron szerepel, ténylegesen nincs meg a város kasszájában.

A tisztviselők részéről a jelenlegi kényes helyzetben egy praktikus tervvel fordulnak a közeli jövőben a város vezetőségéhez. Arról van ugyanis szó, hogy a város vezetőség: szerezzen egy megfelelő hosszulejártatú kölcsönt a Banca Victoriától, amelyből most egyszerre ki tudná elégíteni a tisztviselők igényét. A kölcsönösszeg visszafizetésére vonatkozólag pedig a városvezetőség olyértelmű egyezményt kellene hogy létesítsen a kölcsöntnyújtó pénztárral, hogy cca öt éven belül téríti vissza a felvett összeget, amelynek fedezésére évenként egyenlő összeget venne előirányzatba a városi költségvetésben. A városvezetőség mindenesetre egyelőre nem foglalkozik ezzel a tervvel, mert egy kézenfekvőbb megoldási módot keres arra, hogy, bár részben, ki tudja elégíteni az esedékessé vált tisztviselői követeléseket.

= Vasárnap délelőtt az Erdélyi Fakeskedők Egyesülete Schlesinger Farkas elnöke alatt folytatódólag értekezletet tartott. Mint már jelentettük, a múlt hét keddién az egyesület értekezletre ült össze, azonban ekkor nem tudták a teljes tárgysorozatot letárgyalni és ezért vasárnap újabb értekezletet tartottak, amelyen mindenképp azt tették szövé, hogy az utóbbi időben rendkívüli módon elszaporodtak azok a fa-kiskereskedők, akik pincében árulják a fát, valamint a fűszerkereskedők egy része mellékesen fát is árul. Ezeknek a fát a nagykereskedőktől kellene vásárolniok, azonban vaggontételekben veszik a termelőktől, holott, nincs telepengedélyük és helyiségiükben maximálisan öt mázsa fát szabadna tartaniok. Interveniálni fognak a város iparügyi osztályán annak érdekében, hogy indítson azok ellen eljárást, akik bár csak öt mázsa fát tarthatnának raktáron, vaggontételekben a termelőktől vásárolják a fát. Erőteljes akciót indít az egyesület a más szakmákból beszívárgott alkalmi fakeskedők ellen is, akiknek sem bejegyzett cégük, sem iparengedélyük nincs és házról-házra járva, vaggontételekben adnak el fát, anélkül, hogy telepük lenne.

= Új aradi cégek és cégváltozások. Chateau Palugyay S. A. felszámolás alatt álló aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy kényszerfelszámolást kért. — Marosgalócási Faipar Rt.-nél a törvényszék bejegyezte, hogy székhelyét Aradról, Bucurestibe helyezte át. — Trafic-Comercial S. A. aradi cégnél a törvényszék Molnár Jakab igazgatósági tagságát törölte. — Femina Intreprindere de Confectioni pentru Dame S. A. R. aradi cég felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámoló: dr. Etes Béla és Schiller János. — Pécskai Kerületi Gazdasági Takarékpénztár Rt.-nél Gál Pál igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. — Banater Bankverein A. G. aradi cégnél Schill József igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. — Corbul Industrie Chimică M. Musser aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy az kényszerelszámolás alatt áll. — Romcolind Societate Română de Coloniale si Produse Industriale aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy Constantaban fiókot állított fel. Ugynekkor Minas Babikian igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát is bejegyezte a törvényszék. — Hacker & Sternberger aradi cégnél a törvényszék bejegyezte, hogy kényszerfelszámolás alatt áll.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.